

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI CAŁOŚCIOWEJ

Wersja skrócona

Gimnazjum nr 58
Poznań

GIM_P

Wielkopolski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Poznaniu

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądanego efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 14-02-2011 - 18-02-2011 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Jarosław Haładuda, Małgorzata Wilczyńska-Grześ.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli samorządu lokalnego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	17
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	1
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	1
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	108
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	116
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo	1
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki	1
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	51
Partnerzy szkoły, przedstawiciele samorządu lokalnego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele samorządu lokalnego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	1
Obserwacja lekcji		Klasy trzecie i czwarte (szkoły podstawowe), klasy pierwsze (gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne)	nd
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza dokumentów			

Informacja o szkole

Nazwa placówki	Gimnazjum nr 58
Patron	Jan Nowak - Jeziorański
Typ placówki	Gimnazjum
Miejscowość	Poznań
Ulica	Małoszyńska
Numer	38
Kod pocztowy	60-176
Urząd pocztowy	Poznań
Telefon	0618680432
Fax	0618680432
Www	www.gimnazjum58.poznan.pl
Regon	63960930900000
Publiczność	Publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	Brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	354
Oddziały	12
Nauczyciele pełnozatrudnieni	24
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	10
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	5
Średnia liczba uczących się w oddziale	29.5
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	14.75
Województwo	WIELKOPOLSKIE (30)
Powiat	Powiat m. Poznań (64)
Gmina	M. Poznań (01)
Typ gminy	
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Efekty

Wymaganie: *Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe*

Komentarz:

Na podstawie przeprowadzonego badania oraz wyników ewaluacji wewnętrznej należy stwierdzić, że w funkcjonuje sprawny system analizy wyników egzaminu gimnazjalnego. Wyniki egzaminów zewnętrznych są analizowane w celu poprawy jakości pracy szkoły, a wnioski z analizy wyników są wdrażane i przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. Poniżej wskazane argumenty świadczą o spełnianiu tego wymagania.

Analizę wyników egzaminu gimnazjalnego prowadzi się systematycznie od 2002 roku, tzn. od początku funkcjonowania systemu egzaminacyjnego w Polsce. Zdaniem dyrektora oraz nauczycieli uczestniczących w wywiadzie nadrzędnym celem prowadzonych analiz jest uzyskanie informacji na temat efektywności nauczania w gimnazjum, a tym samym dbałość o jakość kształcenia. Zdaniem dyrektora i nauczycieli w szkole dokonuje się analizy na poziomie wyników pojedynczych uczniów oraz na poziomie zespołów klasowych. Na podstawie ich wypowiedzi należy stwierdzić, że prowadzona analiza wyników dokonywana jest na zakończenie roku szkolnego w zespołach oraz indywidualnie przez nauczycieli. Znajduje to potwierdzenie we wskazanych przez dyrektora i nauczycieli przykładach, m.in. w arkuszach analizy wyników egzaminu gimnazjalnego. Następnie wyniki egzaminów zewnętrznych analizowane są przez radę pedagogiczną. Zdecydowana większość nauczycieli (19 na 20) ankietowanych potwierdza znajomość wniosków z analizy egzaminów zewnętrznych z poprzedniego roku szkolnego.

Następnym argumentem świadczącym o wysokim poziomie spełnienia tego wymagania jest fakt, że do analizy wyników egzaminów wykorzystuje się różnorodne metody ilościowe i jakościowe. Przedmiotem analizy statystycznej wyników egzaminacyjnych jest średni wynik punktowy uzyskany przez ucznia, klasę i szkołę, rozkład średnich wyników punktowych dla uczniów w szkole w odniesieniu do innych szkół w mieście, powiecie, województwie, kraju oraz z poszczególnych części egzaminu. Analiza poziomu opanowania poszczególnych obszarów umiejętności, zadań w odniesieniu do ucznia i klasy dokonywana jest z podziałem na umiejętności przedmiotowe i ponadprzedmiotowe. Ponadto interpretuje się wyniki egzaminacyjne uzyskane w kolejnych latach, stosując metodę porównawczą na poziomie ilościowo-jakościowym z wykorzystaniem wskaźnika łatwości, skali staninowej, trzyletnich wskaźników Edukacyjnej Wartości Dodanej dla szkoły, a także metodę analizy tendencji rozwojowej szkoły.

Dyrektor stwierdza, że analiza poziomu osiągnięć egzaminacyjnych służy modyfikacji procesów edukacyjnych na poziomie planowania pracy dydaktyczno-wychowawczej gimnazjum, pracy zespołów przedmiotowych i zadaniowych. Wśród innych wymienia: doskonalenie kompetencji oceniania prezentacji uczniów (opracowanie ujednoczonych kryteriów), motywowania uczniów do pracy i rozwoju bez względu na możliwości.

Wyniki badania wskazują, że w szkole wdrażane są wnioski z analizy wyników egzaminów zewnętrznych. Zdaniem dyrektora wnioski z prowadzonych analiz są wdrażane poprzez modyfikowanie treści nauczania, wymagań oraz form i metod pracy z uczniami, co potwierdzają także ankietowani nauczyciele. Wśród wielu dowodów na poparcie tego stwierdzenia, dyrektor oraz nauczyciele wskazali podejmowane działania służące ukierunkowaniu procesów edukacyjnych na opanowanie konkretnych umiejętności. Wśród wielu przykładów dyrektor i nauczyciele wymieniają umiejętności ponadprzedmiotowe, a mianowicie doskonalenie umiejętności: czytania ze zrozumieniem, prawidłowego wnioskowania, argumentowania.

Z informacji uzyskanych od dyrektora i nauczycieli wynika, że wdrażane wnioski wykorzystuje się m.in. do doskonalenia umiejętności, które sprawiały uczniom trudności na egzaminie gimnazjalnym (np. prawidłowego wnioskowania, umiejętności argumentowania); zwiększenia liczby ćwiczeń określonych typów zadań, które sprawiały uczniom problem; indywidualizowania pracy z uczniem zdolnym oraz z uczniem o niższym potencjale;

diagnoz wewnętrznych, (np. próby egzaminu); modyfikowania organizacji pracy (np. podział na grupy na lekcjach fizyki i chemii); dostosowania metod i form pracy na lekcjach (np. metoda projektu jako element twórczego rozwiązywania problemów).

Wdrażane wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. Nauczyciele oraz dyrektor szkoły uznają, że na przestrzeni ostatnich lat wdrażane wnioski z analiz wyników egzaminacyjnych przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. Z analizy dokumentów wynika, że w latach 2008-2010 średnie wyniki punktowe są wyższe od średnich wyników punktowych kraju, czy województwa. W skali staninowej wyniki szkoły w kolejnych latach w części humanistycznej oraz matematyczno-przyrodniczej znajdują się w przedziale najwyższych wyników (stanini 9.) Z analizy trzyletnich wskaźników Edukacyjnej Wartości Dodanej dokonywanych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną wynika, że szkoła jest określana jako "szkoła sukcesu", która zapewnia swoim uczniom rozwój zgodny z ich możliwościami. Zatem wyniki egzaminu gimnazjalnego wskazują na wysoką efektywność nauczania.

Według dyrektora do tego wzrostu przyczyniają się następujące działania: współpraca nauczycieli w opracowywaniu wyników, wniosków i modyfikowaniu planu pracy szkoły i dydaktyczno-wychowawczych, monitorowanie poziomu opanowania wiedzy i umiejętności określonych w standardach egzaminacyjnych, ewaluacje etapowe oraz analiza ich wyników. Na podstawie danych uzyskanych od dyrektora i nauczycieli ustalono, że w szkole funkcjonuje system działań mających na celu dostarczenie rzetelnej informacji o osiągnięciach egzaminacyjnych uczniów. Cyklicznie prowadzona refleksja nauczycieli wszystkich przedmiotów nad systemem oddziaływań dydaktycznych z wykorzystaniem różnorodnych metod analizy, służy wskazywaniu kierunków do dalszej, jak podkreśla dyrektor szkoły, efektywnej pracy. W opinii partnerów szkoły i przedstawiciela organu prowadzącego szkoła kładzie nacisk na jakość kształcenia. Wysokie wyniki egzaminacyjne uczniów gimnazjum są powszechnie znane w środowisku.

Powyższe argumenty potwierdzają, że w szkole funkcjonuje system analizy wyników egzaminu gimnazjalnego. Wyniki egzaminów zewnętrznych są analizowane w celu poprawy jakości pracy szkoły, a wnioski z analizy wyników są wdrażane i przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia, o czym świadczy trzyletnie wskaźniki Edukacyjnej Wartości Dodanej pokazują, że szkoła jest szkołą sukcesu. Tym samym należy potwierdzić bardzo wysoki poziom spełnienia tego wymagania.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności*

Komentarz:

Z przeprowadzonego badania wynika, że uczniowie gimnazjum nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej, jak również w szkole formułuje się i wdraża wnioski z analizy osiągnięć uczniów, dostrzegane są możliwości uzyskiwania przez uczących się lepszych wyników w nauce, a formułowane i wdrażane wnioski w wysokim stopniu przyczyniają się do poprawy wyników uczniów w nauce.

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową. Wszyscy ankietowani nauczyciele określają stopień osiągania wiadomości i umiejętności przez swoich uczniów na poziomie dość dużym i dużym. Z analizy dokumentów wynika, że w roku 2008/9 niepromowana była jedna osoba, natomiast w ubiegłym roku szkolnym tj. w 2009/10 r. wszyscy uczniowie byli promowani do następnej klasy. Jednocześnie systematycznie wzrasta liczba promocji z wyróżnieniem. Na podstawie powyższych danych można uznać, że uczniowie nabywają wiedzy i umiejętności zgodnie z podstawą programową. Ponadto trzyletnie wskaźniki EWD potwierdzają, że szkoła jest "szkołą sukcesu". Interpretacja wyników osiągnięć egzaminacyjnych, w kontekście wniosków wynikających z analizy osiągnięć uczniów w kolejnych latach pozwala na dostrzeżenie postępu w zakresie badanych umiejętności uczniów, np. umiejętności czytania ze zrozumieniem, argumentowania. Na podstawie tendencji rozwojowych określonych przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Poznaniu, linia trendu wyników dla obu części egzaminu jest rosnąca.

W szkole analizuje się osiągnięcia uczniów, co stwierdzają dyrektor i ankietowani nauczyciele, a także wynika to z analizy dokumentów. W celu monitorowania postępów poszczególnych uczniów, klas oraz szkoły, dokonuje się analizy osiągnięć uczniów przez poszczególnych nauczycieli, zespoły nauczycieli oraz rady pedagogicznej. W celu zdiagnozowania potrzeb, oceny wiedzy i umiejętności uczniów prowadzona jest diagnoza ucznia klasy pierwszej "na wejściu" oraz systematycznie prowadzona diagnoza w następnej klasie, a jej wyniki służą modyfikacji

szkolnych planów nauczania.

Wśród wielu przykładów, respondenci wskazują następujące sposoby i formy analizy osiągnięć uczniów:

- udział i wyniki uczniów w konkursach,
- liczba świadectw z wyróżnieniem,
- nagrody,
- analiza wyników klasyfikacji,
- analiza rozkładu ocen w poszczególnych klasach,
- analiza tendencji na podstawie rozkładu ocen w poszczególnych przedmiotach,
- analiza tendencji na podstawie analizy ocen z zachowania,
- analiza tendencji na podstawie procentowego udziału poszczególnych ocen,
- analiza dokonanych wyborów szkół przez absolwentów,
- analiza aktywności w innych obszarach pracy szkoły, np. Samorząd Uczniowski, inicjatywy uczniowskie, realizacja projektów edukacyjno-wychowawczych, udział w obchodach rocznicowych.

Z informacji uzyskanych z wywiadu z dyrektorem szkoły oraz nauczycielami wynika, że analiza osiągnięć szkolnych uwzględnia możliwości rozwojowe uczniów, o czym świadczą np.: opracowywanie indywidualnych planów dydaktyczno-wychowawczych, stosowanie metod adekwatnych do predyspozycji i możliwości dzieci, a także indywidualny tok nauki dla uczniów uzdolnionych. Dyrektor stwierdza, że źródłem wiedzy na temat możliwości rozwojowych uczniów są m.in. wyniki sprawdzianu po VI klasie, opinie i orzeczenia poradni pedagogiczno-psychologicznej, wyniki diagnozy wstępnej i etapowej, wyniki testu predyspozycji językowych oraz matematycznych. Ponadto ww. informacje uzyskuje się z wywiadu z uczniem, jego rodzicami; z obserwacji ucznia; z wyników ankiety skierowanej do rodziców kandydatów do gimnazjum; z pracy dodatkowej ucznia; z zaświadczeń o osiągnięciach w konkursach.

Z wypowiedzi nauczycieli podczas wywiadu wynika, że w szkole formułuje się wnioski z analizy osiągnięć uczniów, która służy formułowaniu wniosków do dalszej pracy dydaktycznej. Jako przykład wskazali m.in. indywidualizowanie procesów dydaktycznych, pomoc pedagogiczną, psychologiczną. W opinii zdecydowanej większości, tj. 91% ankietowanych uczniów zajęcia lekcyjne w szkole są dostosowane do ich możliwości.

Nauczyciele dostrzegają możliwości uzyskania lepszych wyników przez uczniów. W badaniu ankietowym wyrażają taką postawę oceniając uczniów w kilku wymiarach. Analizując rozkład ocen, który przyznali swoim uczniom w skali ośmiostopniowej, można stwierdzić, że w ich opinii (dominuje 7. i 8. stopień skali) uczniowie w dużym stopniu są zdyscyplinowani, chcą się uczyć oraz uzyskują lepsze wyniki, są zaangażowani, aktywni i z inicjatywą. Z opinią nauczycieli są zgodne opinie wyrażone przez ankietowanych rodziców. W badaniu 48 z 51 rodziców uznało, że "nauczyciele wierzą w możliwości ich dzieci", choć pewność w tym zakresie wyraża 22 z 51 badanych rodziców. Potwierdzeniem deklaracji nauczycieli są wypowiedzi uczniów i rodziców uzyskane podczas wywiadów. Według nich nauczyciele okazują wiarę w uczniów poprzez dostrzeganie indywidualnych zdolności uczniów, stawiane wymagania, pozytywne wzmocnienie, uruchamiając tym samym w szkole "strategię osiągania" ("Moda na uczenie się"). Ponadto w opinii rodziców uczestniczących w wywiadzie nauczyciele okazują swoją wiarę w uczniów także poprzez zachęcanie i udział w konkursach, o czym świadczą liczne sukcesy w tym zakresie. Tak więc, zdaniem rodziców, wszyscy uczniowie niezależnie od prezentowanego poziomu wiedzy i umiejętności mają szansę pokazać swoje mocne strony, ponieważ nauczyciele zachęcają, by uczniowie uczestniczyli w zajęciach dodatkowych. W szkole, na podstawie sformułowanych wniosków z analizy osiągnięć wdraża się konkretne działania. Dyrektor jako przykład podaje następujące:

- kontynuowanie analiz z wykorzystaniem pomiaru dydaktycznego w dotychczasowej formie,
- organizowanie kół rozwijających talenty i zainteresowania,
- organizowanie zajęć wspierających uczniów z trudnościami w nauce,
- współpraca z rodzicami w zakresie pracy z uczniami z dysfunkcjami,
- podpisywanie kontraktów z rodzicami, uczniami i nauczycielem prowadzącym,
- zachęcanie uczniów do udziału w konkursach,
- podział na grupy na lekcjach fizyki i chemii,
- zachęcać uczniów i prowadzić zajęcia dla dzieci z dysfunkcjami oraz trudnościami w nauce, ponieważ 6 z 40 uczniów nie korzysta z oferowanej pomocy.

Zdaniem dyrektora wnioski z prowadzonych analiz są wdrażane poprzez modyfikowanie treści nauczania, wymagań oraz form i metod pracy z uczniami, co potwierdzają także nauczyciele w wywiadzie. Poza tym nauczyciele stwierdzają, że koncepcja pracy z uczniem jest właściwa i przynosi efekty, a wnioski z analizy osiągnięć uczniów zostały wykorzystane m.in. do kształcenia konkretnych umiejętności, np. czytania ze zrozumieniem, argumentowania czy posługiwania się własnościami figur.

Wdrażanie wniosków przyczynia się do wzrostu efektów kształcenia, co deklarują podczas wywiadu dyrektor i przedstawiciele nauczycieli. W ich opinii działania ukierunkowane wnioskami z analizy osiągnięć uczniów przyniosły wzrost efektów kształcenia. Potwierdzeniem takiego stanu rzeczy jest według dyrektora rosnąca liczba laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych, szczególnie na uwagę zasługuje wzrost konkretnych osiągnięć mierzonych wskaźnikiem łatwości. Partnerzy oraz przedstawiciel samorządu podczas wywiadu w większym stopniu skupiają się na wyszczególnieniu umiejętności nie tylko z zakresu podstawy programowej, ale tych, które dotyczą bezpośrednio ich działalności lub które uważają za istotne. Uznali, że są to: postawa otwartości na drugiego człowieka, niesienie pomocy innym (np. uczestnictwo w wolontariacie), kształtowanie relacji społecznych, trwałość ukształtowanych postaw społecznych na kolejnych etapach edukacyjnych, zdyscyplinowanie.

Ponadto należy zauważyć, że wdrażane wnioski z prowadzonej systemowo analizy osiągnięć uczniów, cyklicznie dokonywana refleksja nauczycieli nad systemem działań dydaktycznych i wychowawczych przekłada się na wzrost efektów kształcenia, o czym świadczy rosnąca liczba świadectw z wyróżnieniem, a także liczba laureatów i finalistów konkursów przedmiotowych i tematycznych. Zatem powyższe argumenty świadczą o bardzo wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Poziom spełnienia wymagania: A

Wymaganie: *Uczniowie są aktywni*

Komentarz:

Nauczyciele, stosując różne formy i metody pracy podczas zajęć szkolnych sterują aktywnością uczniów. Szkoła tworzy ofertę zajęć pozalekcyjnych, z której korzystają uczniowie zainteresowani oraz wspomaga uczestnictwo młodzieży w organizacjach i przedsięwzięciach pozaszkolnych. Wszelkie pomysły i inicjatywy uczniów są realizowane przez szkołę i służą ich rozwojowi, tym samym wpływają na rozwój szkoły i jej pozytywny wizerunek w mieście. Potwierdzeniem powyższej tezy jest zaangażowanie uczniów w proponowany przez nauczycieli proces kształcenia.

Uczniowie są zaangażowani w zajęcia organizowane przez szkołę, co potwierdzają różne źródła informacji, a mianowicie ankietowani uczniowie, nauczyciele, rodzice oraz obserwacje lekcji. Ankietowani nauczyciele wysoko oceniają stopień zaangażowania uczniów na lekcji, a mianowicie rozkład w skali ośmiostopniowej przedstawia się następująco: "8" - 8 wskazań; "7" - 7 wskazań; "6" - 2 wskazania.

Uczestniczący w wywiadzie nauczyciele podają przykłady działań, które podejmują, by uczniowie byli aktywni. Są to m.in. metody pracy na lekcji, indywidualizowanie pracy z uczniem (na lekcji i poza), realizacja projektów we współpracy z uczelniami wyższymi i innymi instytucjami; realizacja projektów wewnątrzszkolnych i imprez okolicznościowych, działalność zajęć pozalekcyjnych; organizacja i udział w konkursach, zawodach sportowych, posługiwanie się nowoczesnymi technologiami, środkami dydaktycznymi, (tablice, wizualizer, księgozbiór itp.), promocja osiągnięć uczniów gimnazjum. Ponadto zajęcia rozwijające zainteresowania: wykonywanie doświadczeń, prezentacje ogólnoszkolne, konstrukcja modeli, proponowanie tematyki zajęć, realizacja projektów edukacyjnych, udział w konkursach, udział w wykładach z zakresu ekonomii, udział w pokazie doświadczeń organizowanych przez wydział fizyki UAM.

W badaniu ankietowym brało udział 224 uczniów klas drugich (108) i trzecich (116). Wypowiadając opinię o zajęciach lekcyjnych 78% uczniów klas drugich i 71% uczniów klas trzecich stwierdza, że duża część zajęć angażuje aktywność uczniów. Opinię o tym, że zajęcia rzadko ich angażują ma 23% drugoklasistów oraz 29% trzecioklasistów. Uczniów zdecydowanie niezadowolonych z zajęć, jak i w pełni zadowolonych jest w przypadku klas drugich po ok. 2%, a przypadku trzecioklasistów po ok. 6%. Spośród 51 rodziców biorących udział w badaniu ankietowym 48 zadeklarowało, że ich dzieci raczej chętnie i chętnie angażują się w zajęcia lekcyjne.

Drugim obszarem aktywności uczniów jest ich udział w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych przez szkołę, instytucje środowiska lokalnego oraz udział w różnorodnych akcjach pozaszkolnych. Zajęcia pozalekcyjne przeznaczone są dla uczniów o różnorodnych zainteresowaniach, a ci, którzy w nich uczestniczą uważają je za interesujące. Uczniowie są zaangażowani w zajęcia organizowane przez szkołę. Zatem w opinii większości ankietowanych uczniów klas drugich i trzecich zajęcia są interesujące i angażują ich uczestników. Zdaniem większości ankietowanych rodziców (38 z 51) uczniowie chętnie uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych. Nauczyciele w badaniu ankietowym wskazywali formy zajęć, w których uczestniczą uczniowie. Są to: dodatkowe zajęcia z przedmiotu, zajęcia wyrównawcze, konkursy szkolne, pozaszkolne, zawody sportowe, koła

zainteresowań, Klub Melomana, wycieczki itp. Ponadto bardzo dużo uczniów zaangażowanych jest w działalność charytatywną i wolontariatu - na rzecz szkoły, środowiska lokalnego i poznańskiego (np. Dom Pomocy Społecznej).

Uczniowie są samodzielni i autonomiczni w podejmowaniu różnorodnych aktywności na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły, ponieważ mogą dzielić się z nauczycielami i dyrekcją swoimi pomysłami dotyczącymi tego, co chcieliby robić w szkole, jakich zmian oczekują. Potwierdzają to zarówno dyrektor szkoły, jak i nauczyciele, rodzice oraz partnerzy szkoły. Cała badana społeczność szkolna potwierdza, że wszystkie zgłaszane pomysły i inicjatywy uczniów są realizowane przez szkołę. Na podstawie uzyskanych informacji od dyrektora, nauczycieli, rodziców, a także samych uczniów wynika, że podejmują oni inicjatywy dotyczące własnego rozwoju. W opinii badanych, 87% ankietowanych uczniów klas drugich oraz 52% klas trzecich, uczniowie "mają wpływ na to, co się dzieje w szkole". Zdecydowana większość ankietowanych uczniów zapytana o to "w jakich kwestiach uczniowie mają wpływ na prowadzenie i planowanie zajęć" deklaruje, że mają wpływ przede wszystkim na ofertę organizowanych zajęć pozalekcyjnych. Znajduje to potwierdzenie w licznie wymienianych przez nich przykładach takich działań lub sytuacji, np. uczniowie wykazują zaangażowanie i chęć uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez szkołę w ramach różnych projektów; uczniowie mają możliwość realizowania się poprzez udział w zajęciach sportowych, artystycznych, przedmiotowych. Mają wpływ na formę pracy zadania domowego, np. projekt, prezentacja, album, plakat. Poza tym młodzież gimnazjum jest chętna do działań na rzecz własnego rozwoju poprzez wysuwanie propozycji działań, które byłyby zgodne z ich zainteresowaniami i oczekiwaniami, jak twierdzą "dzielimy się swoimi pomysłami, np. SPOKO, szafka, skrzynka życzeń, renowacja pomnika Romka Strzałkowskiego, dyskoteki tematyczne".

Ponadto uczniowie zapytani: "Co to znaczy rozwijać się?" odpowiadają następująco:

- rozwijać się oznacza być kreatywnym, poszerzać swoje horyzonty,
- rozwijać się to także uczestniczenie w przedstawieniach teatralnych, spotkaniach z ciekawymi ludźmi, np. obcokrajowcami, pracownikami z doradztwa zawodowego,
- rozwijać się to znaczy rozwijać nasze talenty.

Ponadto twierdzą, że w szkole stworzone są bardzo dobre warunki do ich rozwoju intelektualnego, społecznego, emocjonalnego, fizycznego i kulturalnego. "Uważamy, że jesteśmy uczniami wybitnego gimnazjum, mamy wielu finalistów i laureatów konkursów przedmiotowych.

Przedstawiciele środowiska lokalnego oraz przedstawiciel organu prowadzącego potwierdzili znajomość powyższych działań. Zdaniem dyrektora, nauczycieli i uczniów uczestniczących w wywiadzie szkoła realizuje działania zainicjowane przez uczących się, co potwierdza również obserwacja szkoły.

Powyższe argumenty potwierdzają bardzo wysoki poziom spełnienia tego wymagania.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Respektowane są normy społeczne*

Komentarz:

Z przeprowadzonego badania wynika, że w szkole respektowane są normy społeczne. Uczniowie czują się bezpiecznie i wiedzą jakiego postępowania się od nich oczekuje, a podejmowane działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań się analizuje i ocenia ich skuteczność oraz modyfikuje w razie potrzeb, uwzględniając inicjatywy uczniów. Poniżej wskazane argumenty świadczą o spełnieniu tego wymagania.

Badani respondenci, partnerzy szkoły, przedstawiciel organu prowadzącego i przedstawiciele samorządu lokalnego, rodzice oraz pracownicy niepedagogiczni podczas wywiadów deklarują, że szkoła jest bezpieczna, a uczniowie czują się w niej w pełni bezpieczni. Taką opinię potwierdzają badani uczniowie, co znalazło również potwierdzenie w deklaracjach uczniów w badaniu ankietowym. W opinii ankietowanych uczniów w szkole nie ma miejsc, w których "czują się mało bezpiecznie". Zdaniem rodziców uczniowie czują się w szkole bezpiecznie. Wśród wielu czynników wymieniają, np.: monitoring wizyjny, reagowanie na bieżące problemy przez pracowników szkoły, a przede wszystkim podkreślają fakt, że jest to niewielka społeczność, toteż nikt nie jest w gimnazjum anonimowy.

Ponadto partnerzy, rodzice oraz pracownicy niepedagogiczni podczas wywiadu twierdzą, że wysoki poziom świadomości uczniów powoduje, że szkoła jest bezpieczna. Obserwacja gimnazjum potwierdza, że w szkole jest monitoring wizyjny, który ma na celu rejestrację zjawisk mających miejsce na terenie szkoły. Legitymowane są osoby wchodzące do budynku szkolnego. Stanowiska dyżurujących nauczycieli są obsadzone na każdym poziomie

budynku oraz na boisku. W pokoju nauczycielskim znajduje się grafik dyżurów nauczycieli. Pracownicy policji przeprowadzają pogadanki na temat bezpieczeństwa dla młodzieży i ich rodziców.

Ankietowani uczniowie deklarują, że znają obowiązujące w szkole normy. Zdecydowana większość uczniów (99% - kl.III i 97% - kl.II) potwierdza, że zasady właściwego zachowania się w szkole są dla nich jasne, (nawet jeśli nie zawsze są przestrzegane). W opinii zdecydowanej większości ankietowanych uczniów klas trzecich (85%) nauczyciele przestrzegają zasad, które sami głoszą. W opinii ankietowanych rodziców (93%) uczniowie są informowani o zasadach, których należy w szkole przestrzegać. Z obserwacji zachowań uczniów w szkole na uwagę zasługuje wysoka kultura osobista. W opinii partnerów szkoły uczniowie gimnazjum najczęściej prezentują postawę otwartości na drugiego człowieka, szacunku dla starszych. Podkreślają dobry klimat szkoły, pozytywne zachowanie młodzieży bardzo aktywnej i zaangażowanej w akcje społeczne i charytatywne. Zdaniem partnerów uczniowie czują się dobrze i bezpiecznie, gdyż w szkole panuje bardzo dobra atmosfera współpracy uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły i rodziców.

Z wypowiedzi dyrektora podczas wywiadu oraz analizy dokumentów wynika, że w szkole prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów i zagrożeń. Najczęściej stosuje się: obserwację uczniów przez nauczycieli, w tym szczególnie wychowawców oraz pracowników niepedagogicznych, ankietowanie (na temat bezpieczeństwa i uzależnień, relacje uczeń-nauczyciel, ankieta afiliacji, słabe i mocne strony szkoły); rozmowy z uczniami, nauczycielami, rodzicami. Szkoła otrzymuje również informacje dotyczące uczniów od instytucji, z którymi współpracuje (np. Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży, poradnia psychologiczno- pedagogiczna). Ankietowani rodzice (43 z 51) stwierdzają, że otrzymują informacje na temat zagrożeń występujących w szkole.

Szkoła podejmuje działania wychowawcze mające na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądaných zachowań, co potwierdzają w swoich wypowiedziach podczas wywiadów dyrektor szkoły, rodzice oraz pracownicy niepedagogiczni. Rodzice w badaniu ankietowym potwierdzają (41 z 51 spośród badanych rodziców) stosowne i szybkie reakcje szkoły na niewłaściwe i ryzykowne (37 z 51) zachowania uczniów. Poza tym rodzice w wywiadzie stwierdzają, że "zdarzają się tylko konflikty, sprzeczki czy zachowania typowe dla uczniów w tym wieku". Zdaniem rodziców, stosowany punktowy system oceniania zachowania wzmacnia wymagane przez nauczycieli zachowania, a nauczyciele potrafią rozwiązywać różne sytuacje wychowawcze. W opinii rodziców dzieci uczące się w tej szkole, sporadycznie są narażone na niewłaściwe zachowania ze strony kolegów/koleżanek "Obrażanie nie jest zasadą, wulgaryzmy pojawiają się sporadycznie". W opinii zdecydowanej większości (43 z 51) ankietowanych rodziców, pozytywne zachowania ich dzieci są chwalone przez nauczycieli. Natomiast na pytanie "Czy pozytywne, pożądane zachowania Państwa dzieci są chwalone przez nauczycieli? Jeśli tak, to w jaki sposób?", rodzice odpowiedzieli, że "aktywność młodzieży, nowe pomysły, inicjatywy są, na podkreślenie zasługuje samorządność. Pozytywne wzmacnianie za zachowanie aktywne, niezależnie od osiągnięć edukacyjnych".

Nauczyciele oraz dyrektor szkoły podczas wywiadów podkreślają coroczną pracę rady pedagogicznej nad szkolnym programem wychowawczym i programem profilaktyki. Ich zdaniem w szkole prowadzi się analizę podejmowanych działań mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądaných zachowań. W tym celu przeprowadza się obserwacje, ankiety dla uczniów, rozmowy z uczniami, ankietowanie rodziców. Ponadto analizy tych działań dokonuje się na bieżąco, a wnioski przedstawia się dwukrotnie w ciągu roku podczas posiedzenia rady analitycznej. Według dyrektora i nauczycieli, sposoby wzmacniania właściwych zachowań, analizują również zespoły wychowawcze poziomów klas, nauczyciele oraz pedagog.

Działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądaných zachowań są w razie potrzeby modyfikowane, o czym przekonuje dyrektor oraz ankietowani nauczyciele. Według dyrektora modyfikacja dotyczy następujących działań związanych m.in. z integracją zespołów klasowych, kulturą osobistą (zwłaszcza problem "obrażania się" uczniów). Ponadto nauczyciele wskazują przykłady na wprowadzanie tematyki zajęć, które służą eliminowaniu zachowań niepożądanych, (nikotyna, alkohol, narkotyki), - uświadamianie uczniom zagrożeń płynących z tych zachowań, zajęcia psychoedukacyjne, szkolenia rady pedagogicznej, rodziców i uczniów (zagrożenia: dopalacze, Internet, narkotyki), realizację projektu „Stop wulgaryzmom i agresji słownej”. Z informacji uzyskanej od przedstawiciela organu prowadzącego wynika, że gimnazjum od lat podejmuje działania na rzecz profilaktyki, w ramach której organizowane są zajęcia wspomagające dla nauczycieli (np. „Spójrz inaczej”).

Podczas modyfikacji działań wychowawczych uwzględnia się inicjatywy uczących się. Dyrektor oraz nauczyciele podczas wywiadu oraz w badaniu ankietowym (16 z 17 biorących udział w badaniu) wskazali te działania, w których uwzględniali inicjatywy uczniów i są to m.in.: zmiana ilości punktów za poszczególne działania, promocja zdrowego stylu życia (zakup stojaków do rowerów), zorganizowanie pomocy koleżeńskiej SPOKO.

Na podstawie obserwacji zachowań uczniów podczas przerw, zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych oraz opinii pozyskanych od dyrektora, nauczycieli oraz pracowników niepedagogicznych podczas wywiadów stwierdzono, że uczniowie prezentują zachowania zgodne z wymaganiami szkoły, szczególnie podkreślają ich wysoką kulturę osobistą. Osoby zaangażowane w proces wychowawczy podkreślały poszanowanie przez uczniów wartości propagowanych przez szkołę, które mają swój rzeczywisty wymiar w konkretnych zachowaniach młodzieży. Dla uczniów ważne jest: poszanowanie tradycji i historii, odpowiednie zachowanie podczas uroczystości i w miejscach publicznych, wzajemna pomoc, szacunek do pracy innych, postawa samorządności, dbałość o mienie szkoły, wzajemna pomoc. Uczestniczący w wywiadzie pracownicy niepedagogiczni twierdzą, że w zachowaniu uczniów najbardziej podoba się im, to że uczniowie zachowują się kulturalnie. Zatem uczniowie C

są kreatywni i prezentują postawy prospołeczne. Potwierdzają współpracę z uczniami szkoły podstawowej w ramach programu „Starszy brat, starsza siostra”, z Domem Opieki Społecznej na ul. Sielskiej, organizowanie akcji „Słodki piątek”. Należy podkreślić, że uczniowie dobrze czują się w szkole i z nią się identyfikują.

Powyższe argumenty potwierdzają bardzo wysoki poziom spełnienia tego wymagania.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy**Komentarz:**

Z przeprowadzonego badania wynika, że szkoła działa zgodnie z przyjętą przez radę pedagogiczną koncepcją pracy. Koncepcja ta jest analizowana i modyfikowana w razie potrzeb. Koncepcję znają i akceptują uczniowie i rodzice.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły jest znana pracownikom szkoły. Misją Gimn jest tworzenie szkoły przyjaznej uczniom, rodzicom i pracownikom szkoły. Koncepcja pracy ma uporządkowany charakter – jej główne punkty skupiają się na obszarach, w obrębie których zaplanowano szczegółowe działania:

1. Zarządzanie.
2. Umożliwienie rozwoju ucznia na miarę jego możliwości.
3. Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa.
4. Realizacja programu wychowawczego szkoły i procesów edukacyjnych.
5. Współpraca ze środowiskiem.
6. Rozwój nauczyciela.
7. Dbanie o bazę i wyposażenie.
8. Promocja szkoły.
9. Cele strategiczne szkoły.

Na uwagę zasługują w szczególności cele strategiczne, które są elementem planowania strategicznego – procesu, w którym określono drogę i miejsce, w którym szkoła ma się znaleźć w przyszłości. Planowanie strategiczne obejmuje zatem szeroką perspektywę szkoły, warunki jej działania oraz to, co chce się osiągnąć. Wśród celów strategicznych na rok szkolny 2010/2011 znajdują się następujące:

1. Dążenie do posiadania przez kadrę wysokich kwalifikacji.
2. Zapewnienie wysokiego poziomu nauczania – ukierunkowanie na efekty.
3. Ukierunkowanie rady pedagogicznej na współpracę, wspólne planowanie pracy i ewaluację podjętych działań.
4. Tworzenie szkoły przyjaznej uczniom, rodzicom, nauczycielom i partnerom szkoły.
5. Zapewnienie skutecznej promocji szkoły.
6. Tworzenie warunków do rozwoju wolontariatu ukierunkowanie młodzieży na otwartość i niesienie pomocy innym ludziom.
7. Prowadzenie aktywnej współpracy ze środowiskiem.
8. Stwarzanie warunków do rozwoju każdego ucznia.
9. Zapewnienie bezpieczeństwa.
10. Dalszy rozwój bazy i wyposażenia.

Na podstawie koncepcji pracy szkoły, podstawy programowej, wniosków z nadzoru pedagogicznego tworzony jest roczny plan rozwoju szkoły.

Koncepcja pracy szkoły jest znana nauczycielom i pracownikom niepedagogicznym (dane z wywiadów). Nauczyciele zwracają ponadto uwagę na to, że szkoła kształtuje u uczniów postawy docieklivości i refleksyjności oraz zapewnia poszerzanie wiedzy i umiejętności w zakresie profilaktyki (głównie I i II – rządowej). Pracownicy niepedagogiczni - na położenie dużego nacisku na kulturę osobistą, zachowanie i szacunek dla innych.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły została przyjęta przez radę pedagogiczną w formie uchwały (uchwała nr 2/2009/2010 z dnia 27 sierpnia 2009 roku). Potwierdzają to ankietowani nauczyciele. W opinii wszystkich ankietowanych (17 osób) czują się oni jej współautorami.

Szkoła prowadzi działania realizujące koncepcję pracy szkoły. W opinii nauczycieli uczestniczących w wywiadzie grupowym świadczą o tym następujące działania:

- strategiczne ukierunkowane na cele,
- współpraca nauczycieli w planowaniu pracy szkoły, w tym nadzoru pedagogicznego
- diagnozowanie potrzeb i możliwości uczniów w celu zapewnienia im rozwoju,
- indywidualizowanie procesu dydaktycznego,
- tworzenie bogatej oferty edukacyjnej,
- rozwój bazy i wyposażenia (rozbudowa szkoły i zakup pomocy, nowoczesne technologie),

- stosowanie innowacyjnych rozwiązań pedagogicznych,
- doskonalenie nauczycieli i zdobywanie przez nich dodatkowych kwalifikacji (np. edukacja dla bezpieczeństwa, terapia pedagogiczna, taniec, fitness, oligofrenopedagogika i surdopedagogika).

Koncepcja pracy jest analizowana i modyfikowana w miarę potrzeb. Z informacji uzyskanych od dyrektora wynika, że w analizie i modyfikacji koncepcji pracy szkoły uczestniczy cała rada pedagogiczna, co również potwierdzają nauczyciele uczestniczący w wywiadzie grupowym. Deklarują, że koncepcja pracy szkoły jest analizowana przez wszystkich nauczycieli – każdy ma swój wkład w tym względzie (np. dzięki indywidualnym i zespołowym analizom koncepcji szkoła osiąga zaplanowane efekty dydaktyczne i wychowawcze). Informacje uzyskane w trakcie wywiadu są spójne z informacjami pozyskanymi poprzez ankietę dla nauczycieli – wszyscy ankietowani (17) oświadczają, że uczestniczą w pracach nad analizą i/lub modyfikacją koncepcji pracy szkoły.

Modyfikacje koncepcji pracy szkoły są wynikiem tych analiz. W 2009 roku rada pedagogiczna podjęła uchwałę o przyjęciu „nowej” koncepcji pracy szkoły. Wynikało to z ewaluacji poprzedniej koncepcji. Stwierdzono przede wszystkim, że zmieniające się prawo oświatowe oraz nowe wyzwania (rozbudowa szkoły) są wystarczającym powodem do podsumowania poprzedniej koncepcji i na jej bazie stworzenia nowej, bardziej plastycznej i dostosowanej do obowiązującej podstawy programowej, przepisów prawa oświatowego i realiów życia codziennego. Wysokie wyniki nauczania mierzone za pomocą wyników egzaminów zewnętrznych także przyczyniły się do wprowadzenia dodatkowych działań, m.in. do:

- położenia nacisku na rozwój zawodowy nauczyciela poprzez podjęcie przez nich studiów podyplomowych i naukę języka angielskiego,
- powołania zespołu ds. ewaluacji
- zmiany metod i form pracy na lekcjach biologii, fizyki i chemii (wskutek wyposażenia pracowni w nowoczesny sprzęt doświadczalny i multimedialny).

Ponadto zauważono zwiększoną potrzebę indywidualizacji nauczania i uruchomienie dla zdolnych uczniów zajęć w ramach ITN (Indywidualnego Toku Nauki) i założenie platformy e-learningowej.

W wyniku analiz koncepcji pracy szkoły nauczyciele postanowili poszerzyć także działania w ramach programu profilaktycznego „Szkoła wolna od narkotyków i przemocy” i projektu doradztwa zawodowego „Drogę życiową wybieram świadomie”.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły jest znana uczniom i ich rodzicom oraz akceptowana przez nich. Uczniowie – kandydaci do gimnazjum oraz ich rodzice mają możliwość zapoznania się z koncepcją m.in. podczas udziału w „Drzwiach Otwartych” i Targach Edukacyjnych. Kiedy stają się już uczniami gimnazjum są zapoznawani z koncepcją pracy podczas lekcji wychowawczych, zaś rodzice – w czasie spotkań z dyrektorem i wychowawcami. Duże znaczenie dla rozpowszechnienia koncepcji pracy szkoły (lub jej fragmentów) mają też media, portal miejski i strona internetowa szkoły.

Uczniowie zapytani w wywiadzie o to, na co ich zdaniem w szkole kładzie się szczególny nacisk wymieniają: naukę, zasady zachowania, sprawność fizyczną i ich rozwój osobisty. W szkole podobają im się najbardziej:

- atmosfera,
- podejście nauczycieli do lekcji (ich zaangażowanie),
- wyposażenie w pomoce dydaktyczne i to, że są wykorzystywane podczas lekcji,
- zawierane w szkole przyjaźnie,
- zajęcia sportowe.

Zdaniem rodziców, w szkole największy nacisk kładzie się na naukę, na rozwijanie zainteresowań (kółka zainteresowań, liczne zajęcia sportowe), pielęgnowanie talentów poprzez przygotowanie dzieci do konkursów przedmiotowych i tematycznych. Ponadto widoczne jest w ich opinii bardzo duże zaangażowanie szkoły w imprezy środowiskowe. Dużą wagę przywiązuje się też do bezpieczeństwa dzieci w szkole. Dla rodziców uczestniczących w wywiadzie kierunki pracy szkoły są odpowiednie. Wszyscy potwierdzają, że je akceptują.

Ewaluacja dowodzi także (poza wymaganiami opisanymi w załączniku do rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego), że obowiązująca koncepcja pracy szkoły jest wynikiem pracy wprowadzonego w szkole strategicznego modelu planowania, który obejmuje następujące kroki:

1. Przygotowanie planowania.
2. Ustalenie aktualnej wizji i misji.
3. Analiza otoczenia zewnętrznego - możliwości i zagrożenia.
4. Analiza słabych i mocnych stron.
5. Wyznaczenie celów strategicznych.
6. Opracowanie strategii.
7. Podejmowanie decyzji strategicznych.

8. Opracowanie systemów oceny procesu planowania.

Determinacja w skutecznym realizowaniu działań opisanych w koncepcji jest też możliwa dzięki elastyczności - zdolności gimnazjum jako organizacji do szybkiego reagowania na zmiany. Regularne zebrania robocze także są niezwykle ważne z pozycji nauczycieli. Twierdzą oni, że dyrekcja i nauczyciele razem wypracowali sobie sposoby przedstawienia i omawiania realizacji bieżących zadań, usuwania trudności i rozwiązywania problemów, i tym samym przyczyniają się to do umocnienia ich entuzjazmu i zaangażowania w życie szkoły.

Przedstawione wyżej argumenty świadczą o bardzo wysokim poziomie spełniania wymagania.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej

Komentarz:

Z przeprowadzonego badania wynika, że oferta edukacyjna wynika z podstawy programowej, odpowiada potrzebom uczniów i rynku pracy. W szkole monitoruje się realizację podstawy programowej.

W opinii dyrektora i nauczycieli wszystkie elementy podstawy programowej są wykorzystywane w przyjętych i realizowanych programach nauczania. Nauczyciele dodają, że „oferta edukacyjna nie dość, że jest spójna z podstawą programową, to daje jeszcze możliwość szerokiego spektrum odnoszenia się do niej”. Oferta edukacyjna jest zgodna z potrzebami uczniów. Nauczyciele twierdzą, że najważniejszymi działaniami szkoły z punktu widzenia potrzeb edukacyjnych uczniów są:

1. Koła zainteresowań (29 rodzajów kół zainteresowań w tym roku szkolnym).
2. Zajęcia sportowe (6 rodzajów zajęć sportowych).
3. Konkursy i zajęcia przygotowujące do konkursów.
4. Indywidualna praca z uczniem.
5. Cykliczne prowadzenie diagnoz pedagogicznych, egzaminów próbnych, formułowanie wniosków – rekomendacji do dalszej pracy.
6. Określanie predyspozycji osobowościowych i preferencji zawodowych ucznia.
7. „Towarzystwo uczniom w odkrywaniu siebie, swoich mocnych i słabych stron, własnych możliwości, budzenie pasji, udzielanie wskazówek przed podjęciem właściwej decyzji”.

Większość uczniów klas drugich (89% ankietowanych) twierdzi, że szkoła umożliwia im nauczanie się „najważniejszych dla nich rzeczy”. Wśród tych najważniejszych rzeczy są wiedza i umiejętności przedmiotowe, ale także umiejętności nazywane w literaturze „kluczowymi”:

1. Umiejętność planowania, organizowania własnego uczenia się.
2. Umiejętność skutecznego komunikowania się w różnych sytuacjach.
3. Umiejętność efektywnego współdziałania w zespole.
4. Umiejętność rozwiązywania problemów w twórczy sposób.
5. Sprawne posługiwanie się technologią informacyjną.

Opinię tę potwierdzają także rodzice uczniów (50 z 51 ankietowanych).

Oferta edukacyjna uwzględnia ponadto kształtowanie kompetencji potrzebnych na rynku pracy. W opinii dyrektora szkoła kształci w uczniach w szczególności takie kompetencje, jak:

- umiejętność samokształcenia,
- podstawowe umiejętności interpersonalne: znajomość siebie, autoprezentacja, umiejętność pracy w zespole,
- umiejętność rozwiązywania problemów i samodzielnego podejmowania decyzji,
- umiejętność właściwego zarządzania czasem,
- znajomość języków obcych,
- umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji,
- umiejętność posługiwania się technologią informacyjną,
- kreatywność,
- przedsiębiorczość,
- tolerancja i akceptacja „inności”,
- refleksyjność,
- krytycyzm myślenia,

- umiejętność prezentacji efektów pracy,
 - tworzenie pism użytkowych (np. CV i listu motywacyjnego),
 - postaw: uczciwości, odpowiedzialności i rzetelności w wykonywaniu powierzonych zadań.
- Opinię tę w pełni potwierdzają nauczyciele, przedstawiciel organu prowadzącego i partnerzy gimnazjum.

Realizacja podstawy programowej jest monitorowana. Świadczą o tym, m.in.:

- stosowanie arkusza przeglądu realizacji podstawy programowej,
- sprawozdania nauczycieli,
- modyfikacje arkusza organizacyjnego i planu lekcji.

Z przeprowadzonego badania wynika także, że oferta edukacyjna jest modyfikowana, wzbogacana i umożliwia rozwój zainteresowań uczniów. Ponadto w szkole realizuje się nowatorskie rozwiązania programowe.

Dyrektor zapytany w wywiadzie indywidualnym o zmiany w ofercie szkoły, które zostały wprowadzone, by umożliwić uczniom pełniejszy rozwój wymienia ich aż dwanaście:

1. Realizacja projektów edukacyjnych realizowanych wspólnie uniwersytetami i Zespołem Szkół Ekonomicznych („Matematyka w ekonomii”).
2. Realizacja szkolnych (wewnętrznych) projektów edukacyjnych, np.: „Dzień matematyki”, „Fizyka w łazience”, „Fizyka i chemia w kuchni”, „Przedsiębiorczość”, „Drogę życiową wybieram świadomie”.
3. Realizacja programu "Ortografitti" (OPERON) skierowanego do dzieci z trudnościami w nauce ortografii.
4. Realizacja zajęć „Świetlicy środowiskowej/socjoterapeutycznej w ramach której realizowane są zajęcia alternatywne/wspomagające z wykorzystaniem strategii informacyjnej, edukacyjnej oraz wczesnej interwencji oraz zajęcia psychoedukacyjne.
5. Działalność Klubu Melomana.
6. Realizacja programu „Szkoła wolna od narkotyków i przemocy”.
7. Klasa dwujęzyczna i klasa z rozszerzonym językiem angielskim, a także klasa matematyczna.
8. Realizacja programów autorskich, np. programu „Praktyczna matematyka” języka angielskiego w klasie dwujęzycznej i w klasie z rozszerzonym językiem, zajęć artystycznych.
9. ITN (Indywidualny Tok Nauki) – w roku szkolnym 2010/11 dla 4 uczniów (historia, język niemiecki).
10. Zajęcia z robotyki – pobudzenie zainteresowań przedmiotami technicznymi oraz kształtowania odpowiedzialności za proces uczenia się.
11. Realizacja doświadczeń opracowanych w formie materiałów dydaktycznych wspólnie z Wydziałem Fizyki UAM w Poznaniu.
12. Wprowadzenie podziału na grupy na lekcjach fizyki i chemii.

Informacje te w pełni potwierdzają nauczyciele, przedstawiciel organu prowadzącego oraz partnerzy szkoły. Większość uczniów klas drugich (76%) twierdzi w ankiecie, że szkoła pomaga im rozwijać ich zainteresowania. Także większość rodziców (43 z 51) wyraża taką samą opinię. Uczniowie i rodzice, którzy uważają inaczej z reguły oczekują od szkoły wprowadzenia zajęć bardzo zindywidualizowanych i dotyczących wąskiej dziedziny wiedzy (np. wiedzy o kosmosie, poznawanie innych kultur, pantonimy).

Szkoła realizuje nowatorskie rozwiązania programowe. Świadczy o tym, jak wskazują dyrektor i nauczyciele, wykorzystanie od kilku już lat pracy metodą projektów. Potwierdzają to analizowane dokumenty.

Przyjęte i realizowane w szkole programy nauczania języka angielskiego w klasach dwujęzycznych i z rozszerzonym językiem angielskim były najpierw wprowadzone jako innowacja dydaktyczna, a po ich ewaluacji – w porozumieniu z organem prowadzącym – są stałym elementem oferty edukacyjnej szkoły. Ciekawą, alternatywną formę mają też zajęcia matematyczne w klasach matematycznych, często we współpracy ze szkołą ponadgimnazjalną lub uniwersytetem. Dla nauczycieli nowatorstwo przejawia się też tym, że mogą i stosują bardzo często tablice interaktywne podczas zajęć (tablice znajdują się w każdej sali).

Powyższe argumenty świadczą o bardzo wysokim poziomie spełniania wymagania.

Poziom spełniania wymagania: A

Z przeprowadzonego badania wynika, że procesy przebiegające w szkole są realizowane z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobu realizacji podstawy programowej.

W szkole wykorzystuje się zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej – potwierdzają to w wywiadach dyrektor i nauczyciele. Dyrektor wskazuje najczęściej stosowane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej, jakie zauważa sprawując nadzór pedagogiczny:

1. Stosowanie przez nauczycieli aktywnych metod i form pracy: dyskusja, debata, drama, projekt edukacyjny, praca w grupach, metody problemowe, metaplan, drzewko decyzyjne, śnieżna kula, burza mózgów, lekcje laboratoryjne.
2. Organizacja zajęć zwiększających szanse edukacyjne dla uczniów z trudnościami w nauce.
3. Organizacja zajęć skierowanych dla uczniów uzdolnionych.
4. Zapewnienie uczniom kontynuacji języka obcego w grupach o różnym stopniu zaawansowania.
5. Udział uczniów w spektaklach i koncertach muzycznych w szkole i poza szkołą.
6. Wyposażenie pracowni muzycznej w instrumenty klawiszowe, dęte, strunowe oraz oprogramowanie niezbędne do realizacji podstawy programowej z muzyki.
7. Realizacja projektów edukacyjnych.
8. Udział uczniów w zajęciach terenowych (geografia, biologia).
9. Samodzielne wykonywanie przez uczniów doświadczeń (fizyka, chemia, biologia).
10. Uruchomienie zajęć wychowania fizycznego zgodnie z potrzebami uczniów.
11. Prowadzenie zajęć z języka polskiego, historii, plastyki, muzyki i zajęć artystycznych przy wykorzystaniu bogatego spektrum tekstów kultury: piśmiennictwo, nagrania muzyczne, ikonografia, filмотeka związana z dorobkiem kultury polskiej oraz własnego regionu.

Nauczyciele w ankiecie, zapytani o stosowane przez nich zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej odnoszą się do zapisów rozporządzenia, a w szczególności zwracają uwagę na:

1. Dostosowanie treści nauczania do emocjonalnych i intelektualnych możliwości ucznia.
2. Stosowanie aktywnych metod pracy.
3. Różnicowanie poziomu trudności zadań, dzięki czemu zajęcia są atrakcyjne zarówno dla uczniów przeciętnych jak i tych zdolnych.
4. Bieżące monitorowanie postępów uczniów.
5. Wykorzystywanie tablicy multimedialnej w czasie zajęć.

Nauczyciele nie widzą większych ograniczeń w stosowaniu zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej poza liczbą uczniów w klasie (ok. 30).

Ewaluacja dowodzi, że procesy edukacyjne są planowane - twierdzą tak dyrektor i wszyscy ankietowani nauczyciele. Dyrektor tworzy plan procesów edukacyjnych w szkole na podstawie koncepcji pracy szkoły, wniosków wynikających nadzoru pedagogicznego, zmieniającego się prawa oświatowego, wniosków z pracy w danym roku szkolnym (praca zespołów zadaniowych i przedmiotowych, wniosków wynikających z diagnozy potrzeb i możliwości uczniów). Nauczyciele planując procesy edukacyjne w odniesieniu do przedmiotów, których uczą wykorzystują najczęściej:

- możliwości uczniów (wszyscy ankietowani),
- potrzeby uczniów (16 z 17),
- liczebność klas (16 z 17),
- czas potrzebny do zrealizowania poszczególnych treści (15 z 17).

Kilku nauczycieli wskazuje też na uwzględnianie w swoich planach wniosków z nadzoru pedagogicznego, wniosków z diagnoz oraz dostosowywanie procesu edukacyjnego do stylów uczenia się uczniów.

Z przeprowadzonego badania wynika, że procesy edukacyjne przebiegające w szkole są monitorowane i doskonalone, a wnioski z monitorowania procesów edukacyjnych są wykorzystywane w planowaniu tych procesów.

Procesy edukacyjne przebiegające w szkole są monitorowane – twierdzą tak dyrektor i nauczyciele. Zdaniem dyrektora monitoring procesów edukacyjnych polega na:

1. Przeprowadzaniu analiz procesów edukacyjnych.
2. Wyciąganiu wniosków z przeprowadzonych analiz.

3. Prowadzeniu ewaluacji.

W szkole analizuje się m.in.:

- realizację podstawy programowej,
- realizację planów pracy zespołów przedmiotowych i zadaniowych,
- ofertę edukacyjną (pod kątem, w jakim stopniu umożliwia realizację podstawy programowej i zainteresowań uczniów),
- spójność planów dydaktyczno-wychowawczych z programem wychowawczym szkoły. Ponadto na bieżąco monitoruje się m.in. przestrzeganie prawa wewnątrzszkolnego, zachowania uczniów, ich postawy. Przedmiotem systematycznych badań są m.in. osiągnięcia uczniów, poziom bezpieczeństwa w szkole, aktywność uczniów na zajęciach pozalekcyjnych. Zakres monitoringu omówiony w czasie wywiadu z dyrektorem jest w całości spójny z informacjami uzyskanymi od nauczycieli w ankiecie.

Wnioski z monitoringu są wykorzystywane do planowania procesów edukacyjnych. Świadczą o tym przykłady decyzji podjętych przez dyrektora i nauczycieli:

- zmiana szkolnego planu nauczania (przydziału godzin),
- wdrożenie działań o charakterze interwencyjnym w celu obniżenia poziomu niepożądanych zachowań takich, jak: obrażanie, potrącanie, palenie papierosów,
- zakup środków dydaktycznych niezbędnych do realizacji podstawy programowej (np. tablic interaktywnych, zestawów do doświadczeń z chemii, wizualizera z biologii, mikroskopów, preparatów mikroskopowych, modeli, etc.),
- sprawdzanie prac uczniów pod kątem poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej przez każdego nauczyciela,
- zachęcanie uczniów do uczęszczania na zajęcia wyrównawcze.

Nauczyciele uczestniczący w wywiadzie grupowym podkreślają rolę współpracy między nauczycielami i wzajemne wspieranie się w czasie wykorzystania wniosków wpływających z monitorowania procesów edukacyjnych.

W szkole monitoruje się osiągnięcia wszystkich uczniów, taką opinię wyrażają dyrektor i nauczyciele. Ich zdaniem monitorowanie osiągnięć jest starannie zaplanowanym procesem, na który składają się m.in.:

1. Diagnozy wstępne (na początku nauki w gimnazjum).
2. Diagnozy etapowe - określenie potrzeb edukacyjnych uczniów oraz ustalenie efektywności podjętych działań.
3. Formy sprawdzania osiągnięć (np. sprawdziany, kartkówki, wypowiedzi ustne).
4. Egzaminy próbne (testy kompetencji) dwa razy w roku na każdym poziomie nauczania.
5. Stosowanie narzędzi pomiaru dydaktycznego wobec umiejętności objętych szczególnym nadzorem pedagogicznym, np. pisanie poprawnego pod względem ortograficznym, posługiwanie się własnościami figur).
6. Analiza wyników klasyfikacji półrocznej i rocznej.
7. Kontrola sytuacji szkolnej (oceny, frekwencja, pochwały, uwagi, zobowiązania, kontrakty).
8. Analiza zgodności wyniku egzaminu zewnętrznego z ocenianiem wewnątrzszkolnym.
9. Analiza wyników konkursów.
10. Analiza efektów pracy z uczniami z trudnościami w nauce/analiza efektów pracy z uczniami realizującymi indywidualne plany dydaktyczno-wychowawcze.

W szkole analizuje się wyniki monitorowania osiągnięć uczniów - monitorując osiągnięcia uczniów nauczyciele poszukują odpowiedzi na następujące pytania: 1. Czy organizacja procesów edukacyjnych zapewnia wyposażenie uczniów w zaplanowane wiadomości i umiejętności?

2. Czy uczniowie wykazują rozwój w zakresie badanych umiejętności?
3. Czy szkoła zaspokaja potrzeby i możliwości uczniów?
4. Czy potrzebne są jakieś zmiany?

W gimnazjum wdraża się wnioski z tych analiz. Świadczą o tym przykłady wdrożonych już wniosków, które wskazują dyrektor i nauczyciele. Są to m.in.:

1. Doskonalenie umiejętności, które wypadły „słabiej” na egzaminach próbnych:
 - w części humanistycznej, np.: pisanie poprawne pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym,
 - w części matematyczno-przyrodniczej, np.: twórcze rozwiązywanie problemów, działania na ułamkach.
2. Zakup pomocy dydaktycznych niezbędnych do realizacji „nowej” podstawy programowej.
3. Poszerzenie oferty zajęć dodatkowych.

Organizacja procesów edukacyjnych sprzyja uczeniu się uczniów. Wszyscy ankietowani nauczyciele (17) twierdzą, że szkoła zapewnia im możliwość korzystania z potrzebnych podczas zajęć pomocy dydaktycznych, zaś pomieszczenia, w których prowadzą oni zajęcia sprzyjają osiągnięciu zamierzonych celów. Na podstawie przeprowadzonych obserwacji lekcji ustalono, że uczniowie mają odpowiednie warunki sprzyjające uczeniu się,

ale czynnikiem ograniczającym jest duża liczba uczniów w klasie (ok. 30). Zdecydowanie bardzo dobre warunki sprzyjające uczeniu są stworzone na fizyce, chemii i języku angielskim, kiedy klasa jest dzielona na dwie grupy. Nauczycielom jest wtedy o wiele łatwiej organizować proces nauczania-uczenia się.

W opinii uczniów czynnikiem ograniczającym ich uczenie się jest zmęczenie z powodu liczby zajęć w szkole jednego dnia: codziennie czuje się zmęczonym 18% uczniów klas drugich, a kilka razy w tygodniu – 48%. W dniu przeprowadzania ankiety pod koniec zajęć zmęczenie odczuwało aż 70% uczniów klas trzecich. Analizując plan lekcji zwrócono uwagę, że ułożenie przedmiotów w planie dnia sprzyja uczeniu się poprzez zachowanie higieny pracy. Liczba godzin zajęć dla poszczególnych klas jest rozłożona równomiernie na poszczególne dni tygodnia. Zmęczenie, które odczuwają uczniowie można wytłumaczyć tym, że w szkole spędzają oni średnio 40 godzin tygodniowo (33 do 37 godzin zajęć lekcyjnych i 3 do 7 zajęć pozalekcyjnych). Po powrocie do domu są zmuszeni do odrobienia lekcji lub przygotowania się do sprawdzianów i kartkówek (ok. 2 do 3 godzin). Czasu na odpoczynek w tygodniowym „rozkładzie” ucznia jest niewiele. Nauczyciele rozumieją przyczyny zmęczenia, dlatego w organizowaniu procesu uczenia się uczniów wprowadzili pewne „udogodnienia”, np. dotyczące liczby form kontroli osiągnięć w danym dniu/tygodniu.

Stosowane w szkole metody nauczania sprzyjają uczeniu się. Dyrektor sprawując nadzór pedagogiczny dostrzega działania nauczycieli nakierowane na zwiększenie efektywności procesu uczenia się w szkole (np. stosowanie metod aktywnych, diagnozowanie potrzeb i możliwości, częste stosowanie różnorodnych pomocy i środków dydaktycznych, indywidualizowanie pracy na lekcjach). Nauczyciele w ankiecie także deklarują stosowanie metod aktywizujących oraz wskazują na metody pracy sprzyjające samodzielności uczniów, rozwiązywaniu problemów przez uczniów oraz na pracę zespołową. Metodą projektu większość ankietowanych nauczycieli (10 z 17) wykorzystuje kilka razy w roku. Wybierając metody pracy z uczniami nauczyciele najczęściej kierują się:

- celami zajęć (wszyscy ankietowani),
- treściami zajęć (16 z 17),
- możliwościami uczniów (16 z 17)
- inicjatywami uczniów (16 z 17).

Obserwacje lekcji pozwalają na postawienie wniosków, że nauczyciele:

- stwarzają uczniom możliwość samodzielnego wykonania zadań,
- stosują (kiedy jest to uzasadnione celem lekcji) formy pracy zespołowej,
- potrafią zaangażować w wykonywanie zadań większość uczniów,
- zachęcają uczniów do aktywności (np. poprzez zachęty słowne, oceny, plusy, otwartość, humor),
- stwarzają uczniom w trakcie lekcji sytuacje, w których mogą rozwiązywać problemy i/lub być badaczami.

Nauczyciele formułując temat lekcji (w formie zdania oznajmującego) najczęściej podają go zeszytu. Zaobserwowano, że jeśli temat ma formę pytania – znacząco wzrasta aktywność uczniów. Także pytania problemowe stosowane w czasie lekcji (np. „Dlaczego płytki ceramiczne są zawsze zimne w dotyku, a ręcznik nie?”, „Jaki jest związek między Pitagorasem a Kartezjuszem?”) mocno aktywizują uczniów. Stosowanie tablicy multimedialnej (jej stosowanie potwierdza 99% uczniów klas drugich i 100% uczniów klas trzecich) pozwala na lepsze oddziaływanie na percepcję wzrokową i słuchową uczniów, pozwala lepiej zobrazować treści nauczania. Ponadto zaobserwowano, że jeśli uczniowie pracują w grupach (np. na chemii), to mają możliwość samodzielnego dochodzenia do wiedzy albo wzajemnego uczenia się od siebie.

Nauczyciele w wywiadzie podkreślają, że w szkole należy stosować różnorodne metody, a w ocenie skuteczności stosowanych metod należy uwzględnić m.in. takie czynniki jak: stopień integracji zespołu klasowego, indywidualne predyspozycje uczniów, liczbę godzin w tygodniu na realizację podstawy programowej w stosunku do „materiału nauczania” (np. biologia, chemia, fizyka – 1 godzina w tygodniu). Takich czynników arkusz obserwacji lekcji nie uwzględnia.

W opinii uczniów klas drugich stosowane przez nauczycieli formy nauczania sprzyjają uczeniu się:

- 86% uczniów pracuje w grupach na niektórych zajęciach, a 12% - na większości zajęć,
- w opinii 58% uczniów, na niektórych przedmiotach rozwiązują oni problemy sformułowane przez nauczycieli, a w opinii 37% - na większości zajęć.

Uczniowie klas trzecich na podstawie oceny własnej pracy na lekcjach pod kątem sprzyjania uczeniu się wyrażają zróżnicowane opinie:

- 76% uczniów miała możliwość pracy w grupach tylko na niektórych zajęciach,
- 47% badanych miało odczucie, że w dniu badania mogła postawić pytania i poszukać odpowiedzi na nie samodzielnie lub grupie, a 43%, że na większości lub wszystkich zajęciach, - większość uczniów (77%) oceniła swoją postawę na lekcjach jako aktywną,

- zaciekawionych lekcjami było tylko 44% uczniów,
- większość uczniów (57%) odczuła, że nikt im nie pomógł w dniu badania zastanowić się nad tym, czego się nauczyli.

Współpraca nauczycieli i uczniów dotyczy większości procesów edukacyjnych. Zgodną opinię w tej kwestii wyrażają nauczyciele i uczniowie, zaś potwierdzają ją dyrektor i rodzice uczestniczący w wywiadzie grupowym. Większość ankietowanych nauczycieli (11 z 17) bierze pod uwagę opinie uczniów o tym, jak chcieliby się uczyć. Najczęściej, jak twierdzą sami nauczyciele, uwzględniane pomysły uczniów dotyczą:

- zajęć pozalekcyjnych (15 z 17),
- metod pracy na lekcji (14 z 17),
- tematyki lekcji (13 z 17).

Uczniowie w większości (77%) twierdzą, że nauczyciele pytają ich o opinie, w jaki sposób chcieliby uczyć się na lekcjach. W opinii natomiast większości ankietowanych rodziców (28 z 51) nauczyciele uwzględniają opinie uczniów dotyczące tematyki zajęć czy sposobu prowadzenia zajęć za rzadko.

Dyrektor gimnazjum w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego stwierdza, że współpraca nauczycieli i uczniów dotyczy w szczególności takich procesów edukacyjnych, jak:

- planowanie rozwoju uczniów (udział w projektach, konkursach, zawodach sportowych),
- podejmowanie działań prospołecznych (np.: „Góra Grosza”, „Pomoc dla Lwowa”, porządkowanie grobów powstańców i opieka nad grobami ofiar
- szerzenie idei wolontariatu,
- aktywność w życiu kulturalnym miasta Poznania (wspólne wyjścia do teatru, filharmonii, muzeum).

Nauczyciele, mimo deklaracji w ankiecie, na większości (8) obserwowanych lekcji nie pytali uczniów o sposób pracy na lekcji. Uczniowie raczej nie zgłaszali też pomysłów dotyczących sposobu pracy na lekcji.

Nauczyciele stosują zróżnicowane metody wspierania swoich uczniów w uczeniu się. Na podstawie wypowiedzi w ankietach oraz obserwacji lekcji można stwierdzić, że wspieranie uczenia się opiera się na stosowaniu różnorodnych metod wspierania aktywności uczniów i narzędzi, np.:

1. Metod heurystycznych.
2. Metod informacyjnych.

Zdaniem uczniów uczestniczących w wywiadzie nauczyciele, aby uczniowie chcieli się uczyć prowadzą w ciekawy sposób lekcje, chwala uczniów, pozwalają na prowadzenie lekcji lub jej części. Zaś zdaniem rodziców „cierpliwie tłumaczą” przekazywane treści. Ocenianie postępów w nauce oparte jest o narzędzia pomiaru dydaktycznego - przede wszystkim o sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi ustne i zwieńczone ocenami szkolnymi (skala 1 do 6).

Nauczyciele stosują zróżnicowane metody motywowania – najczęściej poprzez zapewnienie równego dostępu do nagród, nagradzanie osiągnięć i ciekawości, docenianie wielu różnych umiejętności czy proponowanie zadań angażujących uczniów. Wśród technik motywujących uczniów do nauki nauczyciele najczęściej wymieniają:

- tworzenie atmosfery sprzyjającej uczeniu się,
- szanowanie odmiennego zdania uczniów,
- zachęcanie do samodzielnego, krytycznego i twórczego myślenia,
- reagowanie na potrzeby uczniów,
- stosowanie narzędzi multimedialnych,
- dostosowywanie metod nauczania do stylów uczenia się uczniów.

Zdaniem uczniów uczestniczących w wywiadzie najlepszą metodą motywowania uczniów do nauki jest ciekawy sposób prowadzenia lekcji i chwalenie ich. Rodzice uważają natomiast, że „uruchamianie strategii osiągania” czyli:

1. Uświadamianie uczniom celu i potrzeb uczenia się.
2. Pokazywanie praktycznych i skutecznych rozwiązań.
3. Pobudzanie wewnętrznej motywacji, pasji i zaangażowania. Zdaniem rodziców ważna w budowaniu motywacji jest też postawa nauczycieli – otwartość, dyspozycyjność, życzliwość – „dlatego nasze dzieci mogą liczyć na ich pomoc”.

Ocenianie uczniów daje im informację o ich postępach w nauce – 98% ankietowanych uczniów klas drugich wie zawsze lub prawie zawsze, dlaczego otrzymali taką, a nie inną ocenę. Jednak w opinii większości informacja o postępach w nauce nie jest pełna, ponieważ:

- 48% uczniów klas drugich twierdzi, że nauczyciele wystawiając ocenę, nie odnoszą się do tego, co umieli lub wiedzieli wcześniej,
- większość uczniów klas drugich (53%) twierdzi też, że nauczyciele wystawiając ocenę nie odnoszą się do ich wcześniejszych osiągnięć lub trudności.

Ankietowani nauczyciele wyrażają odmienną opinię, twierdząc, że odnoszą się do wcześniejszej wiedzy, osiągnięć lub trudności.

Ocenianie uczniów motywuje ich do dalszej pracy – większość uczniów klas drugich, kiedy są oceniani (71%) postanawiają, że się poprawią. Także większość (68%) uczniów wie, co ma poprawić, niestety pozostali (32%) tego nie wiedzą. Przyczyn tego stanu rzeczy można upatrywać w tym, że większość uczniów twierdzi, że nauczyciele z reguły nie rozmawiają z nimi na temat przyczyn ich sukcesów (opinia 81% uczniów) lub trudności w nauce (opinia 62% uczniów). 29 z 51 ankietowanych rodziców (50 głosów ważnych) twierdzi, że ocenianie motywuje dziecko do pracy, 9 – że nie, zaś aż 12 – nie ma zdania w tej sprawie. 15 z 17 ankietowanych nauczycieli twierdzi, że uczniowie dzięki informacji zwrotnej jaką otrzymują od nauczycieli są zmotywowani do pracy, zaś 2 – że zdecydowanie nie są zmotywowani do nauki.

Z przeprowadzonego badania wynika ponadto, że informacja o postępach w nauce pomaga uczniom uczyć się, ale zakres jej oddziaływania dotyczy tylko części uczniów. Nie można jednoznacznie zatem stwierdzić, że uczniowie potrafią planować swój indywidualny proces uczenia się.

Większość uczniów klas drugich (67% ankietowanych) twierdzi, że nauczyciele nie rozmawiają z nimi o postępach w nauce, a jeśli rozmawiają to rzadko. W dniu ankietowania uczniów klas trzecich tylko 53% uczniów dostało od nauczyciela wskazówkę, która pomogła im się uczyć. Uczniowie uczestniczący w wywiadzie na pytanie „Czy w szkole rozmawia się o tym jak się uczyć? Jeśli tak, jakie wskazówki dostajecie na ten temat?” wymieniają tylko jeden przykład: „na biologii pani prowadzi zajęcia o tym, jak się uczyć biologii”. Otrzymane wskazówki są przydatne. Większość ankietowanych rodziców (42 z 51) uważa, że informacja o wynikach dziecka, uzyskana od nauczycieli pomaga mu się uczyć. Także większość rodziców (44 z 51) uważa, że ich dziecko umie się uczyć.

Powyższe argumenty uzasadniają wysoki stopień spełniania wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli*

Komentarz:

Z przeprowadzonego badania wynika, że nauczyciele współdziałają w tworzeniu i analizie procesów edukacyjnych. Tezę tę potwierdzają m.in. wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród nauczycieli i analiza dokumentacji. Większość nauczycieli (15 z 17) konsultuje swoje plany zajęć edukacyjnych z innymi nauczycielami. Z zapisów w protokolarzu rad pedagogicznych z dnia 25 sierpnia 2010 roku wynika, że nauczyciele wspólnie planują procesy edukacyjne - uchwałą nr 1/2010/11 ustalone zostały zespoły:

- wychowawczy,
- przedmiotowe: humanistyczny, matematyczno-przyrodniczy, języków obcych, wychowania fizycznego,
- zadaniowe, tzw. komisje: inwentaryzacyjna, kasacyjna, pomocy materialnej, rekrutacyjna i zespoły: ds. ewaluacji, ds. ewaluacji prawa wewnątrzszkolnego, ds. promocji szkoły, ds. koordynacji projektów unijnych, ds. aktualizacji strony www.

Plany pracy zespołów przedmiotowych zawierają: cele, zadania, czynności operacyjne, osoby odpowiedzialne, terminy realizacji.

Wszyscy ankietowani nauczyciele (17) podejmują wspólnie z innymi nauczycielami analizę swoich działań. Najczęściej współpraca ta obejmuje analizę pracy zespołu przedmiotowego/zadaniowego, do którego należą nauczyciele lub analizę procesów edukacyjnych (dydaktyki, wychowania, profilaktyki). Opinię nauczycieli potwierdza dyrektor w wywiadzie.

Z badania wynika ponadto, że nauczyciele wspierają się w organizacji i realizacji procesów edukacyjnych. Świadczy o tym fakt, że najczęściej stosowaną formą wspierania się są lekcje koleżeńskie. Nauczyciele po obserwacji lekcji koleżeńskiej dzielą się swoimi spostrzeżeniami. Na ich postawie dokonywana jest ewaluacja podejmowanych działań. Opinię nauczycieli potwierdza dyrektor szkoły. Także proces zmiany jest efektem wspólnych decyzji. 16 z 17 ankietowanych nauczycieli uważa, że ich głos jest brany pod uwagę w trakcie podejmowania decyzji o wprowadzaniu koniecznych zmian w realizacji procesów edukacyjnych. Świadczą o tym zrealizowane wnioski, np. o przydział godzin dodatkowych czy uruchomienie nowych zajęć pozalekcyjnych. W opinii dyrektora o podejmowaniu wspólnych decyzji świadczą ponadto realizowane w szkole projekty edukacyjne

i międzynarodowe (np. Comenius, wymiana młodzieży z krajami partnerskimi).

Nauczyciele w czasie rady pedagogicznej, podczas której prezentowane były wyniki i wnioski z ewaluacji wskazali ponadto przykłady, które w ich opinii świadczą o uzyskiwaniu efektów współdziałania na "wyższym" poziomie, m.in.:

- Gimnazjum nr 58 w Poznaniu jest "szkołą sukcesu" (EWD),
- uczniowie angażują się w działania prospołeczne,
- duża część uczniów osiąga wysokie wyniki w nauce.

W opinii nauczycieli osiągnięcie takich efektów jest możliwe wyłącznie poprzez sprawne współdziałanie.

Po uwzględnieniu przedstawionych argumentów stwierdza się bardzo wysoki stopień spełniania wymagania.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Kształtuje się postawy uczniów*

Komentarz:

Z przeprowadzonego badania wynika, że działania wychowawcze podejmowane w szkole lub placówce są spójne i adekwatne do potrzeb uczniów.

Tezę tę potwierdzą badani respondenci. W opinii nauczycieli i dyrekcji spójność działań wychowawczych przejawia się w przygotowywaniu spójnych z programem wychowawczym i programem profilaktyki oraz programem profilaktycznym przedsięwzięć wychowawczych (lekcje wychowawcze, wyjścia do teatru, opery, apele, uroczystości szkolne). Nauczyciele – wychowawcy deklarują, że ściśle współpracują z psychologiem i pedagogiem szkolnym, a także z policjantami z Rejonowej Komendy. Swoje opinie o kształtowaniu pożądanych postaw mogą swobodnie zgłaszać nauczycielom i dyrekcji także pracownicy niepedagogiczni. O spójności działań wychowawczych świadczą też opinie większości ankietowanych uczniów klas drugich: - 85% z nich czuje się traktowana w sposób równy z innymi uczniami, - 84% z nich czuje się traktowana sprawiedliwie przez nauczycieli. Opinia uczniów w tej kwestii jest spójna z opinią większości ankietowanych rodziców (44 z 51). Dla rodziców (47 z 51) to, w jaki sposób szkoła wychowuje uczniów odpowiada potrzebom ich dzieci.

W opinii ankietowanych nauczycieli, działania wychowawcze są adekwatne do potrzeb uczniów. Przed podjęciem jakichkolwiek działań przeprowadza się diagnozę, następnie ustala się potrzeby uczniów i ostatecznie podejmuje się odpowiednie działania wychowawcze. Większość ankietowanych uczniów klas drugich (90%) uważa, że postawy promowane przez szkołę są zgodne z postawami, które oni uważają za ważne. Uczniowie uczestniczą w działaniach sprzyjających kształtowaniu pożądanych społecznie postaw, co potwierdzają w ankiecie. Udział w rozmowie na temat odpowiedniego zachowania deklaruje 94% uczniów klas drugich, z czego dla większości rozmowa ta odbyła się w poprzednim półroczu. Udział w innych niż lekcje wychowawcze zajęciach związanych z zachowaniem i relacjami z innymi ludźmi deklaruje 93% uczniów. Kształtowanie pożądanych społecznie postaw poprzez swój sposób zachowania i relacje z uczniami zaobserwowano podczas wszystkich lekcji.

Z przeprowadzonego badania wynika także, że działania wychowawcze podejmowane w szkole lub placówce są planowane i modyfikowane zgodnie z potrzebami uczniów oraz z ich udziałem.

Uczniowie (większość ankietowanych – 69%) biorą udział w planowaniu i modyfikowaniu działań wychowawczych w szkole. Najczęściej swoje opinie w tej kwestii wyrażają na lekcjach wychowawczych lub podczas spotkań przedstawicieli samorządu z dyrektorem szkoły. Takie samo zdanie mają ankietowani nauczyciele (16 z 17) i rodzice (uczestnicy wywiadu grupowego). Nauczyciele w wywiadzie wskazują liczne przykłady opinii uczniów dotyczących dokumentów szkolnych (program wychowawczy, program profilaktyki) oraz życia szkolnego (wolontariat, akcje charytatywne).

Wnioski z analizy działań wychowawczych są wdrażane, o czym świadczy w opinii dyrektora i nauczycieli wzrost aktywności uczniów (zwłaszcza zaangażowanie w projekty, wolontariat, samorząd uczniowski). Analiza działań wychowawczych i wyciągane na tej podstawie wnioski są przekazywane co roku we wrześniu radzie rodziców, która w porozumieniu z radą pedagogiczną uchwała program wychowawczy. Od kilku lat program ten ma wręcz stały charakter, który wynika z konsekwencji realizowanej misji szkoły.

Nauczyciele w czasie rady pedagogicznej, w czasie której prezentowane były wyniki i wnioski z ewaluacji wskazali ponadto przykłady, które w ich opinii świadczą o kształtowaniu przez nich postaw uczniów na "wzorowym" poziomie, m.in.:

- nauczyciele wypracowali skuteczny, w ich opinii, system oceniania zachowania,
- podejmują wspólne, zespołowe decyzje dotyczące kształtowania pożądanych postaw,
- reagują od razu na wszelkie przejawy łamania prawa,

Ponadto, w ich opinii o tym, że podejmowane są skuteczne działania świadczą wyniki spełniania wymagania 1.3 (Obszar "Efekty" - Respektowane są normy społeczne) oraz informacja zwrotna (feedback) od rodziców i partnerów szkoły. Dodają także, że wskaźnik uczestnictwa uczniów w życiu kulturalnym miasta Poznania (mierzony liczbą udziału w spektaklach teatralnych; dane te potwierdza w wywiadzie przedstawiciel Teatru Wielkiego) należy do najwyższych.

Po uwzględnieniu dodatkowych argumentów stwierdza się bardzo wysoki poziom spełniania wymagań.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych

Komentarz:

Z przeprowadzonego badania wynika, że uczniowie osiągają sukcesy edukacyjne na miarę swoich możliwości. W szkole są prowadzone działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów i działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji.

Nauczyciele znają możliwości swoich uczniów, co potwierdzają wszyscy ankietowani (17) w ankiecie. Diagnoza możliwości uczniów odbywa się w odniesieniu do wszystkich uczniów których oni uczą. Dzięki diagnozie nauczyciele wiedzą, np.:

- w jaki sposób pracować z uczniami na lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- jak indywidualizować pracę na lekcjach,
- jakie stosować metody i formy pracy,
- jakie podejmować działania wychowawcze wobec zdiagnozowanych problemów. Przedstawiciel organu prowadzącego i partnerzy szkoły uważają ją za miejsce bezpieczne i są przekonani o tym, że nauczyciele znają możliwości swoich uczniów.

Większość ankietowanych uczniów klas drugich (58%) myśląc o swoich wynikach pracy w szkole uważa, że wszystko jest w porządku. Niestety jest duża grupa uczniów (29%), która jest niezadowolona z wyników pracy. W opinii dyrektora i nauczycieli jest to efektem dużych ambicji i presji środowiska zewnętrznego (wybór „najlepszego” liceum). Bariery w osiąganiu sukcesu edukacyjnego na miarę swoich możliwości jest praca rodziców za granicą i stosunkowo mała ilość czasu spędzana w gronie rodzinnym. Co, jak mówią rodzice w wywiadzie – jest „znakiem” obecnych czasów i nad czym trzeba pracować, aby ten trend odwrócić.

Działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów są realizowane w postaci, np.:

- zajęć wyrównawczych,
- kół zainteresowań,
- pomocy pedagogiczno-psychologicznej,
- organizacji konkursów przedmiotowych i tematycznych,
- indywidualizacji procesu nauczania i wychowania.

Działania te są dostrzegane przez rodziców i partnerów szkoły. Ponadto, jak podkreślają partnerzy szkoły widoczne są ich efekty, np. wysokie wyniki egzaminów zewnętrznych.

Działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji, realizowane są zarówno wobec ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, jak i ucznia uzdolnionego. Uczniowie w opinii dyrektora są motywowani do osiągnięcia sukcesu m.in. poprzez możliwość prezentacji własnej pracy na forum szkoły lub stronie internetowej, możliwość dzielenia się wiedzą, swoimi sukcesami w konkursach. Indywidualizacji procesu edukacji sprzyja, w opinii dyrektora stosowanie jasno określonych kryteriów ocen szkolnych i oceny zachowania. Nauczyciele w wywiadzie wskazują te same przykłady i zwracają uwagę na stosowanie przez nich różnych form prac dodatkowych. Spośród ankietowanych rodziców 25 z 51 uważa, że w szkole ich dziecko nie jest traktowane indywidualnie. Zdecydowana większość uczniów klas drugich uważa, że nauczyciele w nich wierzą. Wskazane przez dyrektora i nauczycieli

przykłady działań uwzględniających indywidualizację procesu nauczania dostrzegane przez uczniów:

- 82% uczniów klas drugich deklaruje, że nauczyciele mówią im, że mogą się nauczyć nawet trudnych rzeczy,
- 72% uczniów klas drugich twierdzi, że nauczyciele pomagają im uczyć się, gdy mają trudności z nauką.

Warto podkreślić, że do Gimnazjum nr 58 w Poznaniu uczęszczają uczniowie z reguły o dużym potencjale intelektualnym i szerokich zainteresowaniach. Uczniowie, z przeciętnymi lub niskimi wynikami w nauce (etap szkoły podstawowej) mają szansę osiągnąć sukces edukacyjny na miarę swoich możliwości. Indywidualizacja procesu nauczania jest realizowana według pewnych założeń, które w opinii zespołu wizytatorów mogą stanowić przykład dobrej praktyki pedagogicznej.

Nauczyciele w pierwszej kolejności budują system „odrębnej edukacji dla każdego ucznia”, np. poprzez dobór odpowiednich przedmiotów zajęć poza obligatoryjnych, które umożliwiają kształtowanie i pogłębianie zainteresowań, wiedzy lub wyrównywanie umiejętności, zdolności czy wręcz terapię. Po drugie, w szkole konstruowane są programy w obrębie poszczególnych przedmiotów tak, by uwzględniały rozpoznanie konkretnych uczniów, konkretnych grup (np. poprzez programy autorskie). Po trzecie indywidualizacja odbywa się w obrębie klasy poprzez dobór treści, metod, form pracy, które sprawdzają się w dużej grupie uczniów (ok. 30 osób). Ważnym elementem opisywanego procesu jest też bezpośrednia praca nauczyciela z uczniem - proces precyzyjnej, przemyślanej pracy nauczyciela, dopasowania i zróżnicowania zadań, by odpowiadały każdemu uczniowi z osobna zgodnie z diagnozą.

Przedstawione argumenty świadczą o bardzo wysokim poziomie spełniania wymagań.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju

Komentarz:

Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju. Powyższą tezę można udowodnić poprzez wskazanie działań dydaktycznych, wychowawczych i organizacyjnych, w których uczestniczyła szkoła, korzystając z zasobów środowiska lokalnego.

Na podstawie wypowiedzi dyrektora, partnerów szkoły, przedstawiciela samorządu oraz analizy zapisów w dokumentacji szkolnej można wnioskować, że szkoła prowadzi wiele inicjatyw na rzecz lokalnego środowiska, gdyż ich zdaniem pełni funkcję centrum kulturalnego i integracyjnego osiedla. Szkoła współpracuje z różnymi podmiotami działającymi w środowisku, co potwierdzają dyrektor i nauczyciele. Wśród wielu instytucji wymieniają następujące: Uniwersytet im. A. Mickiewicza, Uniwersytet Szczeciński, CDZdM (Centrum Doskonalenia Zawodowego dla Młodzieży), PPP (poradnia psychologiczno-pedagogiczna), sąd rodzinny, policję, Radę Osiedla Junikowo, Caritas, Towarzystwo Przyjaciół Kresów Południowowschodnich Fundację "Nasz Dom", hospicjum, Parafię p. w. NMP z La Salette.

Szkoła identyfikuje potrzeby i możliwości środowiska. Z rozmowy z dyrektorem wynika, że szkoła w tym i poprzednim roku szkolnym zbierała informacje na temat potrzeb i możliwości środowiska, w którym funkcjonuje. Szkoła odpowiada na zapotrzebowanie środowiska w zakresie edukacyjnym i społecznym. Instytucje bezpośrednio zwracają się o konkretną formę wsparcia i współpracy, biorąc pod uwagę możliwości szkoły. Zdaniem rodziców, nauczycieli i dyrektora najważniejszymi potrzebami lokalnego środowiska, które może zaspokajać szkoła są: udostępnianie bazy szkoły na cele edukacyjne, sportowo-rekreacyjne, zaangażowanie w organizowanie akcji charytatywnych oraz akcje celowe.

Szkoła prowadzi działania, które mają na celu zaspokojenie potrzeb lokalnego środowiska. Z informacji uzyskanych podczas wywiadu z nauczycielami, rodzicami i dyrektorem można wnioskować, że szkoła podejmowała działania w tym i poprzednim roku szkolnym w celu zaspokojenia potrzeb lokalnego środowiska.

Wśród wielu działań, które szkoła podejmowała na rzecz środowiska lokalnego w tym lub poprzednim roku szkolnym, dyrektor podaje m.in.:

1. Akcje charytatywne (Fundacja Nasz Dom, Towarzystwo Opieki Nad Zwierzętami, Caritas, Serce dla Przyjaciół Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, Hospicjum, Schronisko dla zwierząt, Fundacja Barka, Fundacja Pomóż i Ty, Dom Dziecka nr 1, Dom Seniora, Dom Samotnej Matki, Pogotowie Opiekuńcze, Puszka dla Maluszka,
2. Wolontariat (Stowarzyszenie Nasze Serce, Stowarzyszenie Wolontariat Wielkopolski, Stowarzyszenie Regionalne Centrum Wolontariatu, SP 54, Przedszkole nr 38, Niepełnosprawna uczennica klasy II SP 54 (praca rehabilitacyjna w domu), Dom Opieki Społecznej przy ul. Sielskiej, Szpital Kliniczny w Poznaniu, Fundacja Pomocy Humanitarnej „Redemptoris Missio”,
3. Organizowanie Festynu, Biegu Molewskiego, Olimpiady Specjalnej (z ZSS nr 1),
4. Użyczenie pomieszczeń lub sprzętu, np. Radzie Osiedla Junikowo, Kołu Emerytów i Inwalidów nr 42, Harcerzom z Grunwaldu, Stowarzyszeniu Harcerskie Wędrowanie,

„CIVILIS”,

6. Edukację dla dorosłych (np. wyjścia do Teatru Wielkiego i na koncerty filharmoniczne).

Wszyscy uczestniczący w wywiadzie przedstawiciele partnerów i samorządu lokalnego stwierdzają, że współpraca z gimnazjum jest satysfakcjonująca.

Szkoła korzysta z zasobów środowiska w procesie nauczania. Na podstawie rozmowy z dyrektorem i rodzicami

oraz badania ankietowego nauczycieli można wnioskować, że szkoła prowadzi działania dydaktyczne, wychowawcze i organizacyjne we współpracy z podmiotami środowiska lokalnego. Według dyrektora potwierdza to organizacja wyjazdów i wycieczek szkolnych, zakup sprzętu dla szkoły, organizacja zajęć profilaktycznych, imprezy środowiskowe, projekty edukacyjne. Spośród zasobów środowiska lokalnego, z którego korzysta szkoła w procesie nauczania, dyrektor wskazuje instytucje kulturalne (muzea, filharmonia, teatry, kina), wyższe uczelnie (UAM – wydział fizyki), poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli.

W opinii rodziców i partnerów szkoły uczestniczących w wywiadzie, szkoła wykorzystuje w procesie nauczania wszystkie możliwe zasoby środowiska.

Współpraca szkoły z podmiotami działającymi w środowisku wpływa na rozwój uczniów, co deklarują w wywiadzie sami zainteresowani, a także dyrektor i nauczyciele. Dyrektor i nauczyciele wskazali przykłady najważniejszych korzyści, które odnoszą uczniowie dzięki współpracy szkoły z podmiotami działającymi w lokalnym środowisku, a mianowicie: zaspokajanie indywidualnych potrzeb uczniów, kształtowanie właściwych postaw - wrażliwości na potrzeby innych, kształtowanie nawyków zdrowego stylu życia (pływalnia, wycieczki rowerowe, odżywianie). Zatem szkoła czerpie z zasobów środowiska lokalnego poprzez korzystanie z jego zasobów ludzkich, materialnych, finansowych.

Powyższe argumenty świadczą o bardzo wysokim poziomie spełniania wymagań.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów

Komentarz:

Z przeprowadzonego badania wynika, że szkoła wykorzystuje informacje o losach absolwentów do doskonalenia efektów nauczania i wychowania, a także w różnych formach współpracuje ze swoimi absolwentami. Absolwenci są przygotowani do dalszego kształcenia się lub funkcjonowania na rynku pracy na miarę swoich możliwości.

Poniżej wskazane argumenty świadczą o spełnianiu tego wymagania.

Szkoła wykorzystuje informacje o losach absolwentów w procesie nauczania i wychowania, co potwierdzają wszyscy ankietowani nauczyciele oraz niektórzy uczniowie. Nauczyciele w wywiadzie podali, że informacje o losach absolwentów są wykorzystywane m.in. do: przekazywania informacji o sukcesach absolwentów, kontynuowania pracy według przyjętych założeń, doradztwa w zakresie wyboru szkoły. Według dyrektora i ankietowanych nauczycieli gimnazjum o współpracy z absolwentami świadczą, m.in.:

- umożliwianie odbywania im praktyk studenckich,
- udział w festynie szkolnym, aukcji bombek świątecznych,
- udostępnianie bazy lokalowej absolwentom (boisko, sala sportowa),
- prezentacje szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczają absolwenci,
- spotkania absolwentów z wychowawcami i nauczycielami,
- współpraca szkoły ze Stowarzyszeniem Przyjaciół

W opinii wszystkich badanych gimnazjum przygotowuje do dalszej edukacji. Zdaniem ankietowanych nauczycieli, uczniowie nie potrzebują korepetycji lub innych zajęć poza szkołą, aby zapewnić sobie możliwość dalszej nauki w szkole. Ankietowani rodzice deklarują, że aby zapewnić możliwość dalszej nauki w szkole, do której chce się dostać ich dziecko, będzie ono potrzebowało korepetycji lub innych zajęć poza szkołą (raczej tak - 17 z 51 i zdecydowanie tak - 4 z 51, raczej nie - 18 z 51, zdecydowanie nie - 11 z 51). Natomiast zdecydowana większość ankietowanych uczniów, tj. 96% ma poczucie, że kończąc szkołę są dobrze przygotowani do dalszej nauki.

Zdaniem dyrektora szkoła przygotowuje do funkcjonowania na rynku pracy, co potwierdzają również ankietowani uczniowie i rodzice, a także obecni podczas wywiadu przedstawiciele nauczycieli oraz partnerzy szkoły. Wśród wielu przykładów działań uzasadniających to stwierdzenie dyrektor wskazuje: klasy dwujęzyczne, klasy z rozszerzonym językiem angielskim, klasę matematyczną z elementami ekonomii, organizację zajęć z przedsiębiorczości. A ponadto podkreśla rolę doradztwa zawodowego w lepszym przygotowaniu uczniów do funkcjonowania na rynku pracy. Jako przykłady tych działań podaje m.in.: diagnozowanie predyspozycji, zajęcia z doradztwa zawodowego, realizację projektu „Drogę życiową wybieram świadomie”, współpracę z centrum doradztwa zawodowego, współpracę z Zespołem Szkół Ekonomicznych. W opinii partnerów szkoły, oferta

gimnazjum jest dostosowana do potrzeb obecnego rynku pracy.

Powyższe argumenty świadczą o bardzo wysokim poziomie spełniania wymagań.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Promowana jest wartość edukacji*

Komentarz:

Z przeprowadzonego badania oraz wyników ewaluacji wewnętrznej wynika, że Gimnazjum promuje wartość edukacji, toteż prezentuje i upowszechnia informacje o ofercie edukacyjnej oraz podejmowanych działaniach i osiągnięciach, informuje środowisko o celowości i skuteczności podejmowanych przez nią działań, promuje w środowisku potrzebę uczenia się i jest pozytywnie postrzegana w środowisku.

Z wywiadu z dyrektorem i analizy dokumentów wynika, że szkoła prowadzi działania informacyjne dotyczące oferty edukacyjnej, działań szkoły i jej osiągnięć, o czym świadczą opracowywane informatory, ulotki, foldery na temat działalności szkoły, gazetka szkolna. Ponadto umieszcza informacje na swojej stronie internetowej oraz na miejskim portalu,

Gimnazjum cyklicznie prezentuje także swoją ofertę w szkole podstawowej, w lokalnych mediach, jak również podczas uroczystości i imprez szkolnych, Drzwi Otwartych, Targów Edukacyjnych.

Wśród wielu działań o charakterze promocyjno-informującym, realizowanych w ostatnim czasie, dyrektor podaje m.in. innowacje pedagogiczne, naukę języków obcych z udziałem native-speakera, wyniki egzaminu gimnazjalnego, osiągnięcia w konkursach, realizowane projekty edukacyjne, nagrody Prezydenta Miasta Poznania dla uczniów, osiągnięcia nauczycieli i przyznane im nagrody oraz współpracę szkoły ze środowiskiem.

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska znają osiągnięcia szkoły i jej uczniów. Z informacji uzyskanych podczas wywiadu z przedstawicielami środowiska lokalnego oraz ankietowanych rodziców wynika, że szkoła informowała o osiągnięciach swoich uczniów i nauczycieli odniesionych w tym lub poprzednim roku szkolnym, szczególnie o sukcesach uczniów przedstawicieli w konkursach przedmiotowych, sukcesach uczniów w zawodach/imprezach sportowych, nagrodach i wyróżnieniach przyznawanych nauczycielom i innym pracownikom szkoły, a także o przyznaniu uczniom szkoły stypendiów naukowych. Badane kryterium jest spełnione.

Szkoła informuje o celowości i skuteczności swoich działań. Ankietowani nauczyciele deklarują, a ankietowani rodzice oraz partnerzy i przedstawiciele samorządu lokalnego uczestniczący w wywiadzie potwierdzają, że nauczyciele informują jaki jest cel edukacyjny, wychowawczy realizowanych działań, jak również jakie cele chce realizować szkoła.

Szkoła prowadzi działania w lokalnej społeczności promujące wartość uczenia się przez całe życie. Dyrektor, przedstawiciele lokalnego środowiska i ankietowani rodzice potwierdzają, że szkoła prowadzi działania w lokalnej społeczności promujące wartość uczenia się przez całe życie, o czym świadczą następujące działania:

- warsztaty na temat "Dopalacze, narkotyki, profilaktyka uzależnień dla rodziców",
- wspólne wyjścia do teatrów, filharmonii z udziałem osób dorosłych, rodzice, dziadkowie, przyjaciele, - realizacja projektów np. projekt związany z patronem szkoły, organizacja Biegu Molewskiego (Osiedle Junikowo),
- prowadzenie grupy piłkarskiej "Szturm Junikowo".

Ponadto ankietowani rodzice oprócz wyżej wymienionych przykładów wskazują na akcje charytatywne, coroczny festyn szkolny przeznaczony dla uczniów, rodziców i społeczności lokalnej.

Wszyscy biorący udział w wywiadzie rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkołę jako dbającą o jakość kształcenia, o czym świadczą m.in.:

- bardzo wysokie wyniki egzaminów gimnazjalnych,
- udział i osiągnięcia uczniów w konkursach
- konsekwencja nauczycieli,
- pokazywanie użyteczności matematyki w życiu codziennym,
- zapoznanie uczniów z technikami uczenia się,
- współpraca szkoły z uczelniami wyższymi,
- uczestnictwo szkoły w akcjach, takich jak „Dni Fizyki”, „Noc Naukożerców”,

- wyposażenie szkoły w tablice interaktywne i dostęp do Internetu.

Ponadto rodzice dodają, że większość nauczycieli posiada bardzo dużą wiedzę merytoryczną; kilku ma uprawnienia do nauczania dwóch przedmiotów, doskonałą się ustawicznie - to także ich zdaniem bardzo ważny czynnik dbałości o jakość kształcenia.

Zdaniem rodziców szkoła dba także o wysoka jakość poprzez promocję aktywności fizycznej wśród dorosłych, a dzięki osobowości i staraniom pana wicedyrektora – udział w życiu kulturalnym (wspólne wyjścia z dziećmi i ich rodzicami do teatru, do filharmonii, na wystawę). Zdecydowana większość ankietowanych rodziców (46 z 51) również postrzega szkołę jako dbającą o jakość uczenia się.

Kolejnym argumentem wskazującym na bardzo wysoki poziom spełniania tego wymagania, jest opinia rodziców i przedstawicieli lokalnego środowiska dotycząca relacji szkoły z lokalnym środowiskiem. Otóż wszyscy jednomyślnie stwierdzają że, nauczycielom i innym pracownikom szkoły zależy na współpracy z rodzicami i lokalnym środowiskiem.

Powyższe argumenty świadczą o bardzo wysokim poziomie spełniania wymagania.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Rodzice są partnerami szkoły*

Komentarz:

Z przeprowadzonego badania wynika, że szkoła współpracuje z rodzicami w różnych obszarach i rodzice w wysokim stopniu w tę współpracę się angażują. Dokonana analiza prowadzi do wniosku, że rodzice traktowani są jak partnerzy, ponieważ szkoła dba o pozyskiwanie opinii rodziców i wykorzystuje je w pracy, a tym samym rodzice mają możliwość włączania się w różne działania szkoły i współdecydowania o podejmowanych w szkole decyzjach. Warto także pokreślić, że wiele działań podejmowanych w szkole ma na celu wspieranie rodziców w wychowaniu dzieci. Poniżej wskazane argumenty świadczą o spełnianiu tego wymagania.

Według dyrektora, rodzice dzielą się opiniami na temat pracy szkoły oraz procesu nauczania podczas zebrań z rodzicami, indywidualnej rozmowy w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców, podczas indywidualnej rozmowy poza wyznaczonymi godzinami spotkań, a także poprzez kontakt elektroniczny, rozmowy telefoniczne, korespondencje, spotkania rady rodziców, co deklarują ankietowani nauczyciele, a znajduje poparcie w opiniach rodziców. Większość rodziców uznaje, że dzieli się opiniami w sprawach dotyczących szkoły w czasie: zebrań rodziców (47 z 51); rzadziej w czasie indywidualnych rozmów (24 z 51). Według 41 z 51 rodziców, nauczyciele poświęcają odpowiednią ilość czasu na kontakty z nimi. Zdaniem 34 z 51 rodziców w szkole tworzone są możliwości do dzielenia się przez rodziców opiniami na temat funkcjonowania szkoły. Z obserwacji szkoły wynika, że na tablicach w miejscach ogólnodostępnych dla rodziców znajdują się informacje dotyczące zebrań rodziców, terminów indywidualnych spotkań dyrekcji z rodzicami oraz indywidualnych spotkań nauczycieli z rodzicami.

Szkoła prowadzi różne formy wspierania rodziców w wychowaniu. Z informacji uzyskanych od dyrektora oraz z dokumentów wynika, że rodzice w zależności od potrzeb mają możliwość skorzystania z pomocy socjalnej, pedagoga, psychologa szkolnego i doradcy zawodowego. Szkoła prowadzi różnorodne zajęcia wychowawcze dla dzieci oraz świetlicę środowiskową. Do najważniejszych form wspierania rodziców należą: kontakty indywidualne z pedagogiem, psychologiem, doradcą zawodowym; organizuje spotkania ze specjalistami z zakresu profilaktyki uzależnień, ze specjalistami z zakresu sekt. Ponadto w ramach profilaktyki zachowań ryzykownych przeprowadziła szkolenie dla rodziców: Internet – odpowiedzialność młodocianych, jak również realizuje program miejski „Świetlica środowiskowa”. Z ankiet przeprowadzonych wśród nauczycieli wynika, że wspierają rodziców w wychowaniu dzieci poprzez następujące działania: utrzymywanie stałego kontaktu z rodzicami, starania o się pozyskanie informacji na temat sytuacji życiowej wychowanków i ich rodzin, doradzanie, gdzie rodzice mogą szukać wsparcia, służą radą i wsparciem w sytuacjach problemowych. Obserwacja szkoły potwierdza, że w widocznym miejscu wywieszono są informacji na temat godzin dyżurów nauczycieli dla rodziców oraz o innych formach kontaktu.

W szkole prowadzone są różne formy wsparcia rodziców w wychowaniu. Spośród ankietowanych, 39 z 51 rodziców wskazuje na pomoc pedagoga lub psychologa szkolnego, 33 z 51 na udzielanie rad i wsparcia przez nauczycieli (wychowawców) w sytuacjach problemowych, 26 z 51 na doradztwo w ramach indywidualnych lub grupowych spotkań z nauczycielem (wychowawcą), 11 z 40 na pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej, 9 z 51 na opiekę socjalną. Na podstawie zebranych informacji ustalono, że rodzice są informowani o rozwoju ich

dzieci. Zdecydowana większość ankietowanych rodziców potwierdza, że jest informowana o sukcesach (43/51) i o trudnościach (35/51) swoich dzieci. Ponadto wszyscy rodzice uczestniczący w wywiadzie grupowym jednomyślnie stwierdzają, że informacje, które otrzymują od nauczycieli są przydatne w ich wychowaniu. W ich opinii nauczyciele wykorzystują w tym zakresie różne kanały informacyjne – indywidualny kontakt, zebrania, kontakt mailowy, smsy. Poczucie wystarczającego informowania rodziców o rozwoju swoich dzieci mają wszyscy ankietowani nauczyciele.

Rodzice tej szkoły mają bardzo duży wpływ na działania szkoły, w szczególności poprzez bardzo aktywną radę rodziców i rady klasowe. Zdaniem 14 z 17 nauczycieli opinie rodziców są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły. Tak samo ocenia swój wpływ 38 z 51 rodziców. Natomiast w opinii 3 z 17 nauczycieli i 13 z 51 rodziców opinie raczej nie są brane pod uwagę. Rozkład wyników opinii ankietowanych rodziców jest podobny do wyników w innych badanych polskich szkołach.

Z informacji uzyskanej od rodziców i nauczycieli podczas wywiadu, jak również w ankiecie skierowanej do nauczycieli wynika, że rodzice biorą bardzo aktywny udział w wielu działaniach na rzecz szkoły. Wszyscy respondenci wśród wielu przykładów, wymieniają m.in.: jubileusz szkoły, festyn, aukcje bombka, oddanie do użytku nowej części budynku, wyposażenie szkoły (pomoce, podręczniki, szafki), współfinansowanie wycieczek, udział w zajęciach z doradztwa zawodowego dla rodziców uczniów klas III, spotkania z policją, dotyczące odpowiedzialności karnej nieletnich.

Rodzice biorą udział w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły, co deklaruje dyrektor szkoły oraz wszyscy nauczyciele, a potwierdzają rodzice uczestniczący w wywiadzie grupowym, twierdząc, że "Mamy swoje ciała przedstawicielskie – rady klasowe i radę rodziców. Uważamy, że rada rodziców jest bardzo aktywna i czynnie uczestniczy w życiu szkoły w ramach swoich kompetencji." Natomiast ankietowani rodzice zapytani o to czy w tym lub poprzednim roku szkolnym współuczestniczyli w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły w większości potwierdzili swój udział w tego typu działaniach. Szczegółowy rozkład odpowiedzi przedstawia się następująco 11 z 51 zdecydowanie tak, 8 z 51 raczej tak, 18 z 51 raczej nie, a 14 z 51 zdecydowanie nie. Wśród wielu przykładów decyzji dotyczących życia szkoły wymieniają m.in. rozbudowę szkoły, wyposażenie sal, zakup szafek, współtworzenie planów edukacyjnych i wychowawczych, organizację imprez, koncertów charytatywnych i wycieczek. Z analizy dokumentów wynika, że rodzice decydowali w sprawie: przedstawionego Programu Wychowawczego, przedstawionego Programu Profilaktyki, harmonogramu poprawy efektywności nauczania, częściowego sfinansowania zakupu podręczników, propozycji realizacji tzw. czwartej godziny wychowania fizycznego, planu finansowego szkoły, finansowania zakupu mebli i wyposażenia do pracowni komputerowej, dofinansowania wycieczek, a także przedstawionego szkolnego zestawu programów nauczania, oceny pracy nauczyciela.

Przedstawione argumenty świadczą o bardzo wysokim poziomie spełniania wymagań.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Funkcjonuje współpraca w zespołach*

Komentarz:

Z przeprowadzonego badania wynika, że nauczyciele pracują zespołowo i i analizują efekty swojej pracy. Wspólnie planują też działania podejmowane w szkole, rozwiązują problemy i doskonalą metody i formy współpracy.

Zdaniem dyrektora większość nauczycieli angażuje się w pracę zespołów w wysokim stopniu. Ankietowani nauczyciele (17) twierdzą, że w pracę zespołów zaangażowani są wszyscy. Najczęściej w pracę zespołów wychowawczego i profilaktycznego (14 osób) lub zespoły przedmiotowe i ds. ewaluacji (8 osób). Zespoły nauczycieli analizują efekty swojej pracy – w opinii dyrektora i ankietowanych nauczycieli poprzez wykorzystywanie regularnych procedur ewaluacyjnych. Nauczyciele w wywiadzie podkreślają „użytkowy” charakter swoich analiz: jeśli wnioskuje, że w nauczaniu należy wprowadzić więcej ćwiczeń określonego typu, to plan naprawczy lub priorytety mają charakter „prostego” dokumentu (bez zbędnej obudowy teoretycznej).

Nauczyciele wspólnie planują działania w szkole, opierając się na analizie efektów pracy zespołów. Całość planowania opiera się na analizie efektów pracy zespołów – twierdzi tak 13 z 17 ankietowanych nauczycieli. Wśród przykładów wspólnie zaplanowanych działań nauczyciele wskazują najczęściej działania mające na celu poprawę efektywności procesu nauczania (progres wyników egzaminów zewnętrznych) i poprawę zachowania uczniów.

Nauczyciele wspólnie rozwiązują problemy w zespołach zadaniowych – taką opinię wyraża 13 z 17 ankietowanych nauczycieli.

Nauczyciele uczestniczą w formach doskonalenia zawodowego dotyczących metod i form współpracy. Na podstawie analizy dokumentacji wynika, że w szkole w ostatnim czasie były prowadzone następujące formy doskonalenia (kursy lub moduły szkoleniowe):

1. „Budowanie wizerunku nauczyciela”.
2. „Porządki systemowe w szkole”.
3. „Jak utrzymać dyscyplinę w klasie?”.
4. „Jak prowadzić wywiadówki z rodzicami?”
5. „Standardy pracy nauczyciela i wychowawcy w Gimnazjum nr 58 w Poznaniu” (w ramach WDN-u).

Informacje zawarte w dokumentacji potwierdzają dane uzyskane w badaniu ankietowym dla nauczycieli i za pomocą wywiadu z dyrektorem. W szkoleniach dotyczących doskonalenia pracy zespołowej uczestniczą wspólnie z nauczycielami pracownicy niepedagogiczni.

Nauczyciele w czasie rady pedagogicznej, w czasie której prezentowane były wyniki i wnioski z ewaluacji wskazali ponadto przykłady, które w ich opinii świadczą o funkcjonowaniu współpracy w zespołach na poziomie bardzo wysokim, mogącym stanowić przykład dobrej praktyki. Po pierwsze świadczą o tym ustalone zasady współpracy - swoiste standardy:

1. Zrównoważone role w zespole.
2. Jasne i uzgodnione cele pracy zespołu.
3. Otwartość i konfrontacja.
4. Wsparcie i zaufanie.
5. Współpraca.
6. Trafne postępowanie.
7. Właściwe kierownictwo.
8. Systematyczny przegląd działań zespołu.
9. Rozwój indywidualny nauczycieli.
10. Właściwe relacje międzygrupowe.
11. Dobra komunikacja.

Po drugie, nauczyciele potrafią pracować "jednym frontem", co przekłada się na efekty ich pracy i sposoby rozwiązań procesów edukacyjnych.

Po uwzględnieniu przedstawionych argumentów stwierdza się bardzo wysoki poziom spełniania wymagania.

Wymaganie: *Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny***Komentarz:**

Z przeprowadzonego badania wynika, że nauczyciele są zaangażowani w ewaluację wewnętrzną podejmowaną w szkole, zaś wnioski wynikające z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania pracy szkoły lub placówki.

Dyrektor szkoły angażuje nauczycieli do udziału w realizacji ewaluacji wewnętrznej poprzez: - organizację wewnętrznej struktury rady pedagogicznej,

- tworzenie zespołów (przedmiotowych, zadaniowych, wychowawczych),
- delegowanie zadań,
- wspólne (z nauczycielami) opracowywanie planów pracy, nadzoru pedagogicznego, w tym ewaluacji wewnętrznej,
- ukierunkowywanie nauczycieli na wzrost efektów kształcenia.

Wszyscy ankietowani nauczyciele (17) oświadczają, że są zaangażowani w ewaluację wewnętrzną. Także w opinii większości (16 z 17) ewaluacja jest uważana za niezbędną i nauczyciele uczestniczą w niej dla poprawienia jakości własnej pracy i pracy szkoły. Ponad połowa ankietowanych nauczycieli (9 z 17) swoje zaangażowanie w ewaluację uważa za wysokie, a 7 - za wystarczające. W opinii większości ankietowanych nauczycieli, ich zaangażowanie w ewaluację wewnętrzną polega na:

- opracowywaniu narzędzi pomiaru,
- analizie uzyskanych informacji,
- opracowywaniu wyników i wniosków,
- konstruowaniu planów naprawczych.

Wyniki wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania pracy szkoły, co potwierdzają dyrektor, nauczyciele i analizowana dokumentacja. Zdaniem dyrektora szkoły wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego wprowadzane są do planu pracy szkoły. Wprowadzanie wniosków ma charakter etapowy:

1 etap: opracowanie wniosków w zespołach nauczycielskich.

2 etap: prezentacja wniosków na zebraniu rady pedagogicznej.

3 etap: ustalenie sposobów wykorzystania wniosków przez poszczególnych nauczycieli.

4 etap: faza realizacji wniosków.

5 etap: „mikroewaluacje” i wprowadzanie drobnych modyfikacji działań.

6 etap: ocena skuteczności wprowadzonych działań.

7 etap: wypracowanie rekomendacji - zaproponowanie rozwiązań, które mogą ulepszyć wypracowane działania czy procesy zarządzania (zebranie rady pedagogicznej).

8 etap: wykorzystanie rekomendacji w przyszłości - kontynuacja obecnie podjętych działań, ich dalsze modyfikowanie, inspiracja do kolejnych działań, określanie mocnych i słabych stron szkoły.

Po pierwszym okresie roku szkolnego 2010/11 ustalono, że w szkole należy:

1. Zachęcać uczniów z trudnościami w nauce do udziału w zajęciach wyrównawczych.
2. Uruchomić dodatkowe zajęcia z języka angielskiego dla uczniów klasy Ib i grupy niezaawansowanej kl. Ia.
3. Na zajęciach w tzw. bloku matematyczno-przyrodniczym doskonalić umiejętność rozwiązywania problemów i argumentowania wniosków oraz posługiwania własnościami figur płaskich.
4. W bloku przedmiotów humanistycznym doskonalić umiejętność budowania wypowiedzi poprawnych pod względem językowym.
5. Zmienić dla obecnych klas drugich szkolny plan nauczania z chemii i biologii.
6. Zorganizować szkolenie dla nauczycieli z zakresu pomiarów socjometrycznych.

Nauczyciele w wywiadzie stwierdzają, że w pierwszej kolejności skupiają się na wnioskach 3 i 4, gdyż one są najważniejsze z perspektywy ucznia.

Z przeprowadzonego badania wynika ponadto, że ewaluacja wewnętrzna jest prowadzona z udziałem zespołów nauczycieli, zaś wnioski wynikające z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego służą do wprowadzania zmian w funkcjonowaniu szkoły i są wykorzystywane do jej rozwoju.

Ewaluacja wewnętrzna prowadzona jest z udziałem zespołów nauczycieli – tezę tę potwierdzają informacje

uzyskane od dyrektora, ankietowanych nauczycieli i przedstawiona dokumentacja.

Wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego przyczyniają się do wprowadzania zmian w funkcjonowaniu szkoły. W opinii większości (13 z 17) nauczycieli wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego (ewaluacji wewnętrznej) są podstawą dla wprowadzanych zmian w funkcjonowaniu szkoły lub szkoły. Wśród przykładów wprowadzonych zmian dyrektor i nauczyciele wskazują:

- podział zespołów klasowych na grupy podczas lekcji fizyki, chemii i języka angielskiego.
- umożliwienie uczniom spotkań z native-speakerami,
- organizację zajęć wyrównawczych,
- zmianę oferty edukacyjnej szkoły.

W opinii nauczycieli – uczestników wywiadu grupowego zmiany te wpływają na rozwój szkoły – wyniki uczniów stale rosną, pracownicy wzbogaciły się o nowy sprzęt dydaktyczny, a uczniowie chętniej w sposób twórczy rozwiązują zadania.

Badani respondenci (dyrektor i nauczyciele) podkreślają ponadto, że dyrektor we współpracy z wicedyrektorem, w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego przeprowadzają także:

- kontrolę przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły,
- wspomagają nauczycieli w realizacji ich zadań, w szczególności przez:
 - organizowanie szkoleń i narad,
 - motywowanie do doskonalenia i rozwoju zawodowego,
 - przedstawianie nauczycielom wniosków wynikających ze sprawowanego przez dyrektora szkoły nadzoru pedagogicznego.

Wyrażają ponadto opinię, że mimo tego iż kontrola i motywowanie do doskonalenia i rozwoju nie są przedmiotem szczegółowego badania przeprowadzanego przez zespół ewaluatorów, pełnią one niezwykle ważny element rozwoju szkoły.

Nauczyciele w czasie rady pedagogicznej, podczas której prezentowane były wyniki i wnioski z ewaluacji wskazali ponadto przykład, który w ich opinii świadczy o tym, że wewnętrzny nadzór pedagogiczny sprawowany jest przez dyrektora na najwyższym poziomie. Szkoła od kilku lat pracuje metodą projektów. Każdy projekt składa się z kilku etapów:

I etap – rozpoznanie potrzeb gimnazjalistów.

II etap – powołanie grupy roboczej (nauczyciel + uczniowie) pracującej nad projektem.

III etap – realizacja projektu.

IV etap - prezentacja publiczna projektu.

V etap – opublikowanie na stronie internetowej materiałów z projektu (w zależności od potrzeb).

Po przeprowadzonym projekcie następuje jego ewaluacja, zostają wyciągnięte wnioski, które wpływają na przebieg kolejnego projektu. Cały ten proces jest systematycznie nadzorowany przez dyrektora. W opinii nauczycieli, po kilku latach, doszli oni do pewnego "perfekcjonizmu" w pracy tą metodą. Ów perfekcjonizm zawdzięczają sposobom i formom nadzoru pedagogicznego nad projektami edukacyjnymi.

Nauczyciele dodają także przykład zbierania przez dyrektora informacji dotyczącej jakości zajęć. Podczas tego typu ewaluacji uczestnicy: uczniowie i nauczyciele, mają przestrzeń do systematycznego wyrażenia własnej opinii, dzięki czemu mogą się od siebie nawzajem uczyć.

Po uwzględnieniu argumentów wskazanych przez nauczycieli stwierdza się bardzo wysoki poziom spełniania wymagań.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie

Komentarz:

Z przeprowadzonego badania wynika, że warunki lokalowe i wyposażenie umożliwiają realizowanie przyjętych w szkole programów nauczania.

Warunki lokalowe i wyposażenie szkoły są wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów nauczania – potwierdzają to wszyscy badani respondenci i analizowana dokumentacja. Znaczącą rolę w tym zakresie odegrała rozbudowa szkoły i wyposażenie pracowni w nowoczesny sprzęt dydaktyczny. Wszyscy respondenci zwracają uwagę na brak „własnej” stołówki i mały, w stosunku do liczby nauczycieli, pokój nauczycielski. Nie są to jednak czynniki uniemożliwiające realizację podstawy programowej i przyjętych programów nauczania.

Z przeprowadzonego badania wynika ponadto, że w szkole podejmowane są skuteczne działania wzbogacające warunki lokalowe i wyposażenie szkoły w celu poprawy warunków realizacji przyjętych w szkole lub placówce programów nauczania i poszerzania oferty zajęć.

W szkole istnieje plan wzbogacania warunków lokalowych i wyposażenia szkoły, co jest dobrze udokumentowane. Rozbudowa i wyposażenie szkoły było możliwe dzięki wygospodarowaniu odpowiednich środków w budżecie miasta Poznania. Rodzice wspomogli szkołę w doposażeniu szkolnej pracowni chemicznej. Szkoła podejmuje także działania mające na celu wzbogacenie warunków lokalowych i wyposażenia dydaktycznego, czego przykładem są zrealizowane punkty ustalonego wcześniej planu i projektowanie rozwoju szkoły w oparciu m.in. o bazę lokalową.

Należy podkreślić rolę rozbudowy szkoły w zapewnieniu wysokiej jakości edukacji w Gimnazjum nr 58 w Poznaniu. Dzięki determinacji Rady Miasta Poznania (zabezpieczenie środków w budżecie) i dyrekcji szkoły uczniowie gimnazjum mają obecnie możliwość uczenia się w szkole nowoczesnej i bardzo dobrze wyposażonej. Warunki lokalowe i baza dydaktyczna są jednym z ważnych elementów osiągania przez uczniów wysokich wyników na egzaminach zewnętrznych. Warto też dodać, że przy szkole działa „Stowarzyszenie Przyjaciół Gimnazjum nr 58 w Poznaniu”. W 2010 roku, dzięki pomocy tego stowarzyszenia (główne środki pochodzą z odpisu podatkowego - tzw. „1%” na organizację pożytku publicznego) zakupionych zostało 51 nowych krzeseł.

Powyższe argumenty uzasadniają bardzo wysoki poziom spełniania wymagania.

Poziom spełniania wymagania: A

Wnioski z ewaluacji:

I. Koncepcja pracy szkoły jest wynikiem wprowadzonego w szkole strategicznego modelu planowania. Planowanie strategiczne w szkole jest pozytywnie skorelowane z osiąganymi przez nie wynikami, orientacji na zewnętrzne otoczenie, orientacji funkcjonalnej oraz w nastawieniu na angażowanie uczniów i rodziców.

II. Wielu uczniów uważa, że informacja o postępach i trudnościach w nauce jest bardzo ważna w planowaniu procesu własnego uczenia się. Plan uczenia się to ukierunkowany celowo opis zamierzeń, ustalający tok postępowania, dobierający środki i porządkujący kolejność działań – uczniowie oczekują pomocy od nauczycieli w jego konstruowaniu.

III. Indywidualizacja procesu nauczania jest realizowana w szkole według ustalonych założeń. W tak pojętym działaniu uczeń staje się odpowiedzialny nie tylko za siebie, ale i za grupę, a zarazem ma możliwość wykorzystania swoich mocnych stron.

IV. Program rozwoju szkoły w sposób precyzyjny określa zarówno zadania, jak i rozwój jej pracowników. Uwzględnienie tych aspektów w zarządzaniu strategicznym, a zwłaszcza wzmocnienie wizji bardzo konkretnych efektów zespołowego działania, prowadzi nie tylko do bieżącej realizacji zaplanowanych zadań, ale również do podniesienia jakości pracy szkoły.

V. W szkole funkcjonuje system analizy osiągnięć uczniów, w tym wyników egzaminu gimnazjalnego. Wynikające z tego wnioski wdrażane są do realizacji, a podejmowane działania prowadzą do rozwijania umiejętności uczniów, co potwierdza wysoka efektywność nauczania.

VI. Szkoła wspomaga rozwój uczniów, dzięki wielopłaszczyznowej i wnikliwej diagnozie osiągnięć uczniów, w celu uruchomienia tzw. strategii osiągnięcia sukcesu.

VII. Lokalne środowisko, dzięki upowszechnianym przez szkołę informacjom o działaniach i osiągnięciach, postrzegają jako dbające o jakość kształcenia i wychowania. Za sprawą realizowanych przedsięwzięć, szkoła inspirowała lokalną społeczność do uczenia się przez całe życie.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Efekty	
Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	A
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	A
Uczniowie są aktywni	A
Respektowane są normy społeczne	A
Obszar: Procesy	
Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy	A
Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej	A
Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany	B
Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli	A
Kształtuje się postawy uczniów	A
Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	A
Obszar: Środowisko	
Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju	A
Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów	A
Promowana jest wartość edukacji	A
Rodzice są partnerami szkoły	A
Obszar: Zarządzanie	
Funkcjonuje współpraca w zespołach	A
Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny	A
Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie	A

Raport sporządzili:

- Jarosław Haładuda
- Małgorzata Wilczyńska-Grześ

Kurator Oświaty:

.....

Wersja pełna raportu dostępna jest pod adresem: www.platforma.npseo.pl/summary/htmlReport/id/4419